

LETO VIII

Štev. 4 April 1959

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovence v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
66 Gordon St.,
Paddington, N.S.W.

★

Registered at the G.P.O.
Sydney, for transmission by
post as a periodical.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
Fredbert St., Leichhardt,
Sydney. Tel. WB 1758

KOLENDAR

Marec — Susec

- 1 S Hugo, Venancij
- 2 C Franc Pavlanski
- 3 P Rihard
- 4 S Izidor
- ★ 5 N Bela nedelja
- 6 P Celestin
- 7 T Herman
- 8 S Adalbert
- 9 C Ljubomir
- 10 P Apolonij
- 11 S Leo Veliki, Rada
- ★ 12 N 2. povelikonocna
- 13 P Hermenegild
- 14 T Valerijan, Justin
- 15 S Helena, Bozidar
- 16 C Benedikt Labre
- 17 P Anicet, Rudolf
- 18 S Apolonij
- ★ 19 N 3. povelikonocna
- 20 P Konrad
- 21 T Anzelm, c. uc.
- 22 S Soter in Gaj
- 23 C Vojteh, Jurij
- 24 P Fidel
- 25 S Marko evangelist
- ★ 26 N 4. povelikonocna ..
- 27 P Peter Kanizij
- 28 T Pavel od Kriza
- 29 S Robert, Peter
- 30 C Katarina

ZA NAPREDEK LISTA "MISLI"

Kdor ne napreduje, nazaduje.

MISLI so začele izhajati pred
8 leti zgolj tipkane.

Po dveh letih so se pojavile
tiskane na 4 straneh. Kmalu so
se razširile na 8 strani in več.

Potem so opustile trgovske og-
lase, da je več branja.

Z osmim letom so se preoblekle
v revijo s platnicami. Take ima-
te zdaj pred seboj.

Število strani bo odvisno od
plačujočih naročnikov in daro-
valcev v tiskovni SKLAD.

MISLI želijo še napredovati.
Sama želja ni dovolj. Pomagajte!
Urednik in upravnik dela brez-
plačno, tiskarna in drugo pa sta
ne denar.

★

PRAVILA za NAROČNIKE

1. Naročnina MISLI je en funt na leto in se plačuje v začetku
leta vnaprej.

2. Ko ti naročnina poteče in molčiš na pismo opozirilo uprave,
se ne smeš čuditi, ako ti list neha prihajati.

3. Ko se preseliš, ne pozabi TAKOJ poslati upravi novi naslov.

4. Če kak mesec lista ne dobiš, pa ti naročnina še ni potekla,
sporoči upravi. Morda je krivda na pošti. Se bo popravilo.

5. Priporočaj list drugim in skušaj dobiti novih naročnikov.

6. Dopisuj! Sporočaj novice iz svojega kraja,

7. Navadi se plačevati naročnino po pošti. Ne odlašaj, češ da
boš osebno dal. Tako se zavlačuje brez konca.

8. Po najboljših močeh priloži za tiskovni SKLAD.

ČE SE PRESELETE, sporočite:

Prejšnji naslov

Sedanji naslov

Ime in priimek

LETO VIII.

APRIL 1959.

ŠTEV 4.

CERKEV POJE

(Velikonočna hvalnica)

PEČAT JE GROB NJEGOV DOBIL,
 ŠE MRTEV JE ZASTRAZEN BIL,
 A ON, Z M A G A L E C, SLAVNO VSTAL,
 JE SMRT V SVOJ LASTNI GROB POGNAL.

DOVOLJ JE ŽALOSTI, ZOLZA,
 DOVOLJ JOKANJA BRIDKEGA;
 JE VSTAL GOSPOD IN ZMAGAL SMRT:
 NAZNANJA ANGEL, GROB ODPRT.

IZ "TIPKANJA"

★ NA VELIKO NEDELJO ZJUTRAJ ob šestih je župnik s trikratno Alelujo prinesel Najsvetejše iz božjega groba. In razvila se je vsa ona tako naša slovenska procesija vstajenja, da jo imam pred očmi kot bi jo doživljal šele včeraj. Velika in mala bandera, nebo, vrsta ministrantov, pevci, narodne noše ... Od hiš se je vila dalje med polji in travniki, od časa do časa je zagrmel možnar in godba je zaigrala velikonočno. "Gospod je vstal! Aleluja!..." Tako slovesno in preprosto obenem je vstajalo mlado jutro ter nam oznanjalo novo življenje. Že kot desetleten fant sem ob vsem tem globoko v duši čutil svojo nesmrtnost in bil vesel vere, ki nam kaže onstran groba. V žaru velikonočnega jutra je zmaga in mir, človeško trpljenje pa dobi smisel in pečat večnosti.

★ Doma smo si voščili vesele praznike ter posedli k velikonočnemu zajtrku. Užili smo blagoslovljene velikonočne jedi in obraza očeta in mame sta bila

tako slovesna. Lupine pirhov in olupki pomaranč pa niso smeli v smeti, ampak v ogenj. "Blagoslovljeni so!" je rekla mati.

★ Se nas pri teh spominih polašča domotožje? Čemu neki! Lepi spomini na mladost, na dom, a leta teko in življenjska pot nas je zanesla daleč od doma. Vse življenje se ni mogoče držati matere za krilo. Lahko bi mnogo teh spominov znova uresničili po naših izseljenskih družinah. Domotožje pa naj bi čutili po Bogu, ki nam v velikonočnih dneh kaže, kaj je storil naš greh: Kristusa je pri bil na križ. Na velikonočno spoved ne bi smeli pozabiti, pa bodo velikonočni prazniki veseli in srečni tudi v daljni Avstraliji. Potem bodo naše velikonočne čestitke, ki jih pošiljamo in trosimo na levo in desno, zares nekaj pomenile in ne bodo samo lepo zvoneče a prazne besede vljudnosti. GOSPOD JE VSTAL! VESELO VELIKO NOČ!

Prav Veselo Alelujo
 vsem Slovencem v Avstraliji

voščijo slovenski duhovniki:

Dr. Ivan Mikula
 P. Bernard Ambrožič
 P. Bazilij Valentin

“VUZEMNICA” — VELIKONOČNI KRES

Ksaver Meško

Tu je kos poglavja iz Meškovega **SOSEDOVEGA PETERČKA**. Tudi te navade ne vemo iz drugih krajev Slovenije, da bi žgali polnočni kres za Vstajenje. Meško to iz svoje mladosti prav zanimivo opisuje. Dandanes imamo seveda tudi za veliko noč polnočnice doma la po vseh cerkvah. — Ur.

VELIKE NOČI SVA SE S PETERČKOM vsako leto posebno veselila. Iz več vzrokov: navadno so nama mama pustili iti molit k božjemu grobu, v noči od sobote na nedeljo sva smela k vuzemnici, če ni bilo premrzlo, in pisanke sva dobila.

Pogovarjala sva se o teh važnih rečeh že dolgo poprej. Presanjarila in prekramljala sva cele dneve o božjem grobu, o tistih grdogledih, pisano oblečenih vojaki, ki tam tako nepremično in resno stražijo, o lučkah, ki blešče v vseh barvah, o angelih, ki kleče ob straneh groba in bridko jokajo, o Gospodu, ki mrtev leži v grobu, a bo spet oživel in vstal.

Tedaj bo tudi spet zvonilo. Regljo, ki je navadno niti ne slišimo sem dol v vas, bodo do druge velike noči lepo shranili. Zvonovi pa bodo spet peli veselo in čudovito slovesno. In streljali bodo pri cerkvi in po vsi fari, da bo bobnelo kakor ob najhujšem grmenju in se bodo vsi hribi naokrog kar tresli.

Opolnoči pa pojdemo k vuzemnici. To bo veselje!

Ugibala sva z veliko vnemo in resnostjo, katera bo največja. Lani je bila ta in ta. — “A le nekaj časa. Saj se spominjaš, kako je vzplamnela kmalu druga na sosednjem hribu, še večja kakor tista, ki se nam je prej zdela najlepša.”

In kako bo pokalo! “Bum, bum” se oglasi odkod s hriba... “Bum-bum-bum” ne trojen, deseteren odmev zazveni s sosednjih hribov.

Seveda nama spet ne bodo pustili preblizu možnarjem. “Otročad, proč!” bo mogočno in oblastno zapovedoval Breznikov Peter, poveljnik vaških strelcev. Dasi sicer dober in prijazen, a kadar nabija in zažiga možnarje, je siten, da je grdo.

Govorila sva dolgo poprej o tem in se veselila. A ko je prišlo, kakšno veselje šele tedaj! Nestrpno sva štela dneve do velikega petka, ko pojdemo popoldne v cerkev. In ko vsa šla — starejši brat je šel navadno z nama — kako sva se čudila lepoti božjega groba in se nisva mogla nagledati in načuditi.

Res, mala nebesa! Kamor se ozreš, vsepovsod

same luči, bele, rdeče, zelene, modre, rumene. Zdi se, kakor bi se bliskale mnoge čudežne oči iz božjega groba. V grobu pa Gospod. In visoko gori na oltarju monštranca, zavita v belo tančico, naokrog pa toliko sveč — čudovito!

Ljudje prihajajo poltiho, stopajo počasi, po prstih, poklekajo ponižno daleč stran od groba, drsajo po kolenih do križa, položenega pred grob, poljubljajo spoštljivo in pobožno pet ran Odrešenikovih — ah, vse je še mnogo lepše, kot sva si slikala v mislih in pogovorih.

Opolnoči pa h kresu, k vuzemnici! Nemiren je bil že ves prejšnji dan, velika sobota. Pokalo je že dopoldne na raznih krajih, zlasti kjer so blagoslavljali velikonočna jedila. Proti večeru, ko je pri fari Vstajenje, pa streljanja ni bilo ne konca ne kraja.

“Gospod je vstal” so peli zvonovi, srečno in veselo kakor le še v sveti noči.

“Gospod je vstal!” so znanili strelji, mogočno in slovesno kakor nikdar v letu.

Opolnoči smo bili navadno zbrani vsi ob vu-

zemnici, po trije sosedje smo navadno imeli skupno eno. Prišli smo vsa vaška mladina. Prišel pa je vsako leto tudi stric kovač. Vedel je izredno mnogo povesti in pravljic, s katerimi nas je kratkočasil ob dolgih zimskih večerih in tudi pri vuzemnici.

Kresovi so plameneli vsenaokrog, da je bila noč vsa svetla. Če je kje plamen počasi pojema, je že kje drugod zažarel drug, morda še višji in veličastnejši.

“Glej, Peterček, ta je še večja!”

Ko se vrača leto za letom veliki teden in skrivnosti poln dan Gospodovega Vstajenja, se spominjam malega Peterčka, kako se je čudil z menoj vred veličastvu, lepoti in svetosti teh dni. Otožnost se me polasti in zazdi se mi, da bi bili ti skrivnostni časi še lepši, ako bi jih praznovala skupno s Peterčkom, kakor sva jih nekdanj...

★ **VELIKA NOČ JE TUKAJ.** Pa za enkrat pozabimo krste in poroke — naj pridejo na vrsto prihodnjič. Saj nam dajo prazniki sami toliko misliti. Nehote smo v spominih, ki nas spet in spet ponesejo domov. To pa nekaterim ni všeč, ker se boje domotožja. Ni dolgo tega, ko mi je nekdo dejal, da je “Misli” že pred dvema letoma odpovedal, ker so ga preveč spominjale doma. Čuden patron! Verjetno tudi domov več ne piše, da se mu ne bi pri tem stožilo po domu. Komu se ne toži? A moramo biti močni ter znati iz Avstralije napraviti košček domovine. Za to pa skrbe naši klubi, za to naj skrbe bodoči Slovenski domovi, če bomo pripravljene žrtvovati vsak nekaj funtov. **Ob spominih na veliko noč pa naj se nam raje stoži po Bogu in vernem življenju, kar v tujini tako pozabljamo in zanemarjamo. Tega domotožja pa kar ne poznamo, nesrečneži!**

★ Ker smo pri tem, naj povem zgodbo, ki mi jo je pravil bivši ameriški vojaški kaplan. V zadnji vojni je bilo, tik pred bitko in smrtno nevarnostjo. V strelskem jarku je videl ameriškega črnca, ki je bil najbrž prvič v ognju. Tresel se je. Kaplan ga je malo “potroštal”, obenem ga je pa hotel pripraviti za srečno smrt, če bi ga res zadela. “Le korajžo, fant! Če pa res pride, moramo kar sprejeti. Samo, da smo pripravljene. Življenje je kratko, živimo za večnost. Ko umremo, gremo domov v nebesa. Ali ni tako?...” Vojak ga je pogledal in debelo požrl, potem pa dejal: “Že res, Father, ampak jaz ne čutim še prav nobenega domotožja po tem svojem domu...”

★ Pa pojdemo nazaj na **VELIKO NOČ.** Toliko slik vstane pred nami ob teh dveh besedah! **BUTARO** vidim, ki sem jo na cvetno nedeljo nešel v cerkev. Živobarvane pentlje iz oblanja so se vile med ze-

lenjem do vrha, ki se je končal v brinjevo vejico. In jabolka ter pomaranče so visele na njej. Pomaranče! Menda smo jih res samo za veliko noč videli in so takrat toliko več pomenile. Sestra je imela samo oljčno vejo, pa si je hotela lastiti del dobrot na moji butari. Če se ne motim, je mama končala spor ter sadje spravila za sobotni žegen.

Cerkev je bila kot pravcati gozd. Velike in majhne butare, oljkove vejice... Gledali smo, kdo je pripravil lepšo butarico, in občudovali veliko, ki so jo morali kar štirje fantje prinesiti v cerkev in bi kmalu segala do stropa. In vsi smo vedeli: veliki teden se je začel danes z vsemi pestrimi doživetji ter globoko vsebino.

Blagoslovljena butarica pa je ostala doma in skozi vse leto so žgali njene suhe vejice, kadar je okrog hiše divjala huda ura.

★ Veliki četrtek je god vseh duhovnikov, kajti na ta dan je bila zadnja večerja, ko je Jezus prvič maševal, nam je pravila mama. Dodala je celo zgodbo, kako se je pričelo Kristusovo trpljenje. Strašno se nam je zastudil Judež, da je Gospoda tako sramotno izdal. Za trideset srebrnikov! “In izdajamo ga tudi mi, kadar delamo greh,” nas je spet učila. A dosti časa ni imelamati v teh prvih dneh velikega tedna, kajti hiša je morala biti očiščena, da se je vse svetilo. Otroci pa smo komaj čakali, da se je v cerkvi namesto zvončka oglasil klopotec ter je iz zvonikovih lin zapela raglja. “Zvonovi so šli v Rim!” Ko sem postal ministrant ter moral sam v zvonik vrtet ragljo, je bilo še lepše. Najmlajši ministrant je moral sedeti na lesenih peresih, da je bolj votlo donelo; revež je komaj prišel iz zvonika, tako ga je prerukalo. A skozi to šolo je moral vsak, tudi jaz v prvem letu oltarne službe.

★ Na veliki petek je po vsem naselju vladala mrvaška tišina. Le raglja iz zvonika se je oglasila za angelovo česčenje in ob treh popoldne. Po dvo-rišcih smo s svojimi ročnimi ragljami drdrali otroci. Pa še to nekam skrivaj, da ne bi motili skrivnostnega vzdušja.

Cerkev je bila kakor prazna, oropana okrasja, oltarji razgaljeni, tabernakelj odprt... Velik križ je ležal pred obhajilno mizo in ljudje so poklekali ter poljubovali Kristusove rane. Le božji grob je bil okrašen, ljudje pa so molili pred zlato monštranco, ovito v tančico. Še danes se spominjam obrazov rimskih vojakov, ki sta stala na obeh straneh vhoda.

★ Posebno velika sobota je privlačila nas fantiče. Že dolgo smo zbirali drevesne gobe ter jih sušili. Komaj so duhovniki odšli od blagoslovljenega ognja nazaj v cerkev, že smo se prerivali, kdo bo prvi zajel v svojo kadilnico, ki je bila tudi lastno delo. Po hišah so ta dan zakurili z blagoslovljenim ognjem. Povsod so nas že pričakovali, če nas niso prehiteli fantje iz sosednje fare, kjer je bil blagoslov ognja uro prej.

Mami sem moral prinesiti polno steklenico na novo blagoslovljene vode, ki je služila potem skozi vse leto. Za kropilčke ob vratih, ki so žal tako izginili iz izseljenskih družin.

V cerkvi pa se je med mašo začela vesela "Aleluja!" in zvonovi so se vrnili iz Rima. Zapeli so kot bi jih vllili na novo. Takrat je bilo konec štiridesetdanskega posta opoldne. Nikdar ne bom pozabil, kako sva s sestro s klobaso v roki čakala, da je odzvonilo. Tako sva jo pospravila za maminim hrptom, predno je šla klobasa k žegnu. Da, žegen! Ob treh popoldne je bil. Tako lepo so se pozibavali jerbasi na glavah deklet in žen. Pisani jerbasi in košarice, lepo pregrnjene z belim prtom, ki je skrival jedila za velikonočni zajtrk. Ko sem ministriral, smo vlekli slamico, kdo bo stal pri glavnem vhodu. Tam je padlo največ prihov v dar ministrantu.

Da pirhi! Saj bi jih skoraj pozabil. Navadno smo jih barvali na veliki četrtek. Še pisanice smo delali; četudi niso bile ravno umetniško izdelane, so bile lepe. Sestri sem enkrat podtaknil surovo jajce: na veliko nedeljo je hotela slovesno pojedsti svoj pirh, pa se ji je razlil med prsti... Bil sem porednež, bil!

(O veliki nedelji na str. 1. — Ur.)

★ Pa za konec spet eno za šalo! Kakor veste, je

pred nekaj leti Cerkev uvedla spet prvotne obrede velikega tedna. Tako so glavni obredi velikega četrtega in petka pozno popoldne, obredi velike sobote pa pozno zvečer z mašo Vstajenja opolnoči. Tudi sveto obhajilo lahko prejmejo verniki na sain veliki petek. Na veliki četrtek pa duhovnik v vsaki cerkvi lahko opravi obrede umivanja nog, kar je še pred nekaj leti delal samo škof v stolnici. V spomin Kristusovega umivanja nog apostolom pri zadnji večerji je škof umil noge dvanajstim starcom. — V župniji v Coal City blizu Chicaga, kjer sem v tistem prvem letu obnovljenih obredov kaplanoval, sva z župnikom ugibala, kako bi začela z obredom umivanja nog. "Starejše bo za prvo leto težko spraviti pred oltar, najbolje bo začeti s ministranti!" Tako sva rekla in zbral sem dvanajst ministrantov ter jim povedal, da bodo "apostoli". Kar ponosni so bili na to svojo novo oltarno službo, samo prepirati so se začeli, ker je vsak hotel biti Peter, nihče Judež. Končno smo se zme-nili, da bo Judež tisti, ki bo prišel zadnji v zakristijo, da se pripravi za pred oltar. (Op. Že uro pred mašo so se naslanjali okrog zakristijskih vrat. Ko bi bili vedno tako pridni!) Naročil sem jim tudi, naj si doma ne pozabijo umiti noge ter obleči nove nogavice, ker v cerkvi bo obred, ne pa umivanje nog za ves teden nazaj. Treba bo sezuti desno nogo, duhovnik jo nato polije z vodo in zbríše ter poljubi. Vsi razumeli? Vsi!

Ko so fantje pred oltarjem moško sedeli na svojih dvanajstih stilih ter sem jim dal znak, naj se sezujejo, sem videl RONALDA, da si je sezuval levo nogo. Ti nesrečni fant! Vedno drugače kot ostali! Pustil sem župnika pred oltarjem in stopil k njemu. "Hej, Ronny, desno nogo, ne levo" sem zašepetal. Fantek pa me je plašno pogledal in še petaje odgovoril: "Father, preslišal sem te pri vaji. Doma sem si umil — samo levo nogo..." Voda in Ronny — dva nasprotujoča si pojma! Tako je "apostol Tomaž" v Coal City-ju spremenil obrede. Župnik mu je umil levo novo, za desno pa je bilo verjetno bolje, da je fant ni pokazal...

ZGODBA O KSAVERJU MEŠKU

Janko Moder

(Nadaljevanje)

TAKO NI BILO NIČ ČUDNEGA, da so starši dali Frančka v šole. Najprej v nižjo gimnazijo v Ptuj, potem pa v višjo v Celje. Že v nižji se mu je oglašala želja, da bi se tudi sam poskusil v pisanju in povedal vse tisto, kar mu je pelo v hrepenem srcu.

Kot tretješolec je ob Jurčiču napisal prvo povest in jo odposlal Mohorjevi, a ni bila sprejeta. Kot višješolec pa se je na svoj pisateljski poklic ne samo resno pripravljaval z učenjem in prebiranjem domačih in tujih del, temveč je tudi ves gorel v mladostnem občudovanju pisateljev. O tem nam zgovorno pripoveduje sam.

Nekoč so v celjski kavarni zagledali mladega človeka s kratko, koničasto pristriženo kostanjevo brado in zlatim ščipalnikom na nosu. Pred njim na mizi je ležal list papirja, na njem pa vrsta stihov. Pesnik! Ustaviti se pred oknom si niso upali, zato so hodili sem ter tja, občudovali moža in s pogledi požirali verze pred njim. Kmalu je tujec spoznal, da ga opazujejo. Ko so šli spet mimo, se jim je skozi okno nasmehnil.

"Vidim tisti smehljaj še zdaj", pravi Meško, "prijazen, a vendar bolj otožen kot vesel in srečen. In se, kadar ga v duhu gledam in mislim nanj, večkrat vprašam: Nam je li hotel s tistim smehljajem razodeti in povedati, kar sem pozneje sam dovolj živo in bridko okusil: da ni najlažji niti lahek posel ne — biti pesnik in pisatelj."

A Meškova povest gre naprej.

Leta so tekla in po osmi šoli je odšel v mari-borsko bogoslovje. Izbral si je pot za življenje, izrekel pa tudi jasno besedo o sebi:

"V dnevih nesreče in bede, v dnevih, ko mi tare dušo obup, si mi edina podpora, edina tolažba ti, ljubezen do svete naše domovine, ljubezen do rodne grude, ljubezen do krajev, kjer sem brezskrben deček igral prve igre s sodrugi svojimi, ljubezen do milega jezika slovenskega, v katerem mi je govorila v dneh mladosti, sreče in brezskrbnosti mati moja... Kako bi prenašal življenja pezo, ko me ne bi krepila misel, da človek ne živi le sebi, ne le zaradi samega sebe, ampak da živi domovini svoji, narodu svojemu."

In zvest temu načelu je odšel v Celovec in kot duhovnik več let služboval med koroškimi Slovenci, ki so bili narodnostno najbolj izpostavljeni, obenem pa tudi za materino besedo najbolj hvaležni. Ganljivo pripoveduje o tem, kako je prišel k taki samotarski Slovenki, ki si je želela njegovega obiska:

"Šel sem še isti dan proti večeru tja. In me je stara ženica jokaje objela, ko sem vstopil. Bom imela vsaj človeka, ki se bom mogla pogovoriti z njim v domačem jeziku. Tako grozno dolgočasno mi je tu. Vesel sem bil tudi jaz, ki sem si tudi želel v tujini slovenske besede kakor bolnik zdravlja. Ko sem se zvečer poslavljaj, me je ženica prosila, če bi ji mogel posoditi kake slovenske knjige. Nesel sem ji knjige drugi dan. In še vidim, kako ji je roka trepetala, ko je listala po knjigah, kar božala jih je. Po licih pa so ji polzele solze."

A na Koroškem mu življenje tudi z razočaranji ni prizanašalo. Z žalostjo je opažal, kako se nekateri Slovenci ali boje ali pa sramujejo slovensko govoriti, in z bridkostjo je moral zapisati eno svojih najtrših sodb:

"Najhujši so bili nemško misleči Slovenci. Vobče je to najgrša sorta ljudi pod milim Bogom."

Na Koroškem ga je namreč doletel tudi najhujši udarec, tam je doživljal najstrašnejše dni, ko je moral ob koncu prve svetovne vojne pred Nemci pobegniti sredi zime čez Karavanke na Gorenjsko, da si je rešil golo življenje.

"Zbudi se včasih človeku sredi noči, tako tihe in skrivnostne, da nehote pomisli: Ali sem že v večnosti ali še na svetu? ...Ob belem dnevu odpre človek včasih na široko oči, zakaj nenadoma zazre pred seboj dogodek iz življenja.

Tako gledam pred seboj često vse tiste dogodke v tihih nočeh, često ob delavnih, šumnih dneh. Ne mogel bi reči, česar je bolj polno srce ob teh spominih, grenkosti ali radosti. Sodim, da se ne motim, če pravim: radosti. Bodi nebo zahvaljeno za vse, za nesrečo in srečo v nesreči, za preganjanje in sovraštvo, preizkušnje in trpljenje, za blagoslov in pomoč."

In ko je v smrtnem strahu, ves prezebel in utrujen, do ramen se pogrezajoč v sneg, srečno prišel čez Karavanke, je v listih prebral, kako se nemški vojaki, ker je bila zanj razpisana nagrada, hvalijo, da so ga ubili, razsekali in vrgli v Ziljo. (Pride še.)

PRIDITE, MOLIMO!

Vsako nedeljo v aprilu pop. ob 4. bomo molili rožni venec in litanije za molčečo Cerkev in spreobrnjenje grešnikov v kapelici St. Francis cerkve v Paddingtonu. — Vsi najlepše vabljeni!

Marksove Napovedi v LUČI SEDANJOSTI

KAKIH STO LET JE MINILO, ODKAR JE MARKS ustanavljal komunizem, vsaj na papirju. Še pol stoletja ni, odkar je zavladal organiziran komunizem po nekod tudi izven knjig in časopisov. Prepričani komunisti imajo Marksa za ustanovitelja komunizma in modrost "marksizma" je njihova gonilna sila pri širjenju komunističnih nauk.

Gonja proti kapitalizmu je še vedno osrednja točka komunistične ideologije. Ponavljajo brez konca in kraja Marksove napovedi, kam mora priti svet pod vladno kapitalizma. Marks je trdil: Kapitalizem bo s svojim načinom produkcije uničil samega sebe. Nujno mora privedi do ponovnih hudih gospodarskih kriz, delavstvo bo bolj in bolj izkoriščano, zapadlo bo neizogibnemu obupu in se vrglo v svetovno revolucijo.

V Marksovih časih sta si res kapital in delo stala v velikem nasprotju. Kapitalist je imel vse pravice, delavec nobenih. Na gospodarskem polju je imel neomejeno oblast liberalni kapitalizem. Marks ni videl drugega izhoda iz silno težkega položaja kot — splošno revolucijo in za njo "diktauro proletariata". Kaj naj bi to zadnje bilo v praksi, niti današnji komunisti ne znajo povedati. To morda že še, ne pa — pokazati. Saj povsod dikтира peščica samodržcev, proletariat mora slepo ubogati. Na papirju se pa seveda vse godi v skladu z "ljudsko voljo".

Razvoj stvari v zadnjih sto letih jasno kaže, da so bile Marksove napovedi jako jako jalove. Gotovo, še daleč ni vse lepo in dobro v takozvanih "kapitalističnih deželah". Vendar je položaj delavstva v svobodnem svetu danes toliko boljši, da se da komaj še primerjati s tem, kar je bilo v Marksovih časih. Menda ne bo nihče trdil, da je to zasluga — komunizma!

Še daleč ni res, da v kapitalističnem svetu delavstvo pada v večjo in večjo sužnost. Nasprotno! S pomočjo svojih organizacij so delavci dosegli, da njihovo besedo resno upoštevajo državne vlade, denarni mogotci, veliki podjetniki in sploh — kapitalisti. Razmerje med delavci in delodajalci res še ni omiljeno do take stopnje, da bi delavec postal nekaj solastnik podjetij, razvoj pa gre precej hitro naprej tudi v tej smeri. Pa vsaj toliko se je že doseglo, da danes ne morete velikih podjetnikov kar na splošno imenovati — izžemalce delavstva. Brez izjem seveda ne bo, nikakor pa ni tako, kot je Marks napovedoval, da bo.

Isto velja o razmerju med delavstvom in drža-

vo. Marks si niti misliti ni mogel, da bi kdaj prišlo do splošne volilne pravice, pri kateri glas preprostega delavca šteje prav toliko kot glas največjega podjetnika. Države prepisujejo "minimalne plače", bolniške in brezposelne podpore, so uvedle vsesplošno šolsko dolžnost, podpirajo starostno zavarovanje in še marsikaj takega. Saj govorimo in pišemo o takozvani "dobrodelni" državi — Welfare State — in države že kar preveč izpodrivajo privatno dobrodelje iz krščanske ljubezni do bližnjega, ki je v Marksovih časih skoraj edino moglo pomagati zatiranim in izžemanim.

Spet je treba poudariti: Ni vse zlato, kar se sveti. Tudi v današnjih "dobrodelnih" državah ne gre vse v skladu z zakoni socialne pravičnosti, toda ves razvoj gre v popolnoma nasprotno smer kot je napovedoval Karl Marks. Priznati mu je treba, da je TEDANJI položaj dosti dobro spoznal in pravilno opozoril nanj s svojimi spisi. Zaključke za naprej je pa napravil čisto napačne. Za današnji položaj delavstva in nadaljnji razvoj v tej smeri imajo znane papeške "socialne" enciklike neprimerno več zaslug kot Marks in po njem ustvarjeni komunizem.

Pa vzemimo še komunistične revolucije, do katerih je res prišlo, zlasti seveda v Rusiji. Toda ali so nastale tako, kot je napovedoval Marks — da se bo tlačeno ljudstvo "spontano", to je samo od sebe vrglo v prevrat? Samo o eni taki revoluciji bi se dalo govoriti: Na Madžarskem pred dve-ma leti in nekaj več! Kaj bi na tisto revolucijo rekel Marks, ne vemo. Vemo pa prav dobro, kaj je rekel eden njegovih največjih apostolov — Nikita Hruščev...

Nikita še vedno trdi, da bo "zgodovina dohitela" današnje "kapitalistične države" na zahodu in jih s krvavimi prevrati vrgla v naročje Marksovega komunizmu. Pa je na drugi strani videti, da mož ni voljan mirno čakati na zgodovino, ki je nekam preveč počasna. Če bi mu količkaj kazalo, bi zgodovini "pomagal" tako, kot je pomagal — Madžarom... Vse bolj verjetno se nam zdi, da bo moral — tudi on — če bo še kaj časa živel — priznati Marksove zmote in z njimi zmote vsega komunizma. Če pa on ne, pa vsaj njegovi nasledniki prej ali slej.

Zgodovina hodi svojo pot in med potjo — dasi je ta pot dosti počasna — ne utegne študirati Marksa, da bi nikoli ne naredila koraka, ki ga ji ni predpisal — Karl Marks. — Po C.W.

“SPET ENO SUHO LETO ZA SEBOJ”

Znani rdeči ali rdečkasti NOVI LIST v Trstu je ob novem letu 1959 zastavil kulturnim delavcem vprašanje, kaj mislijo o slovenskem slovstvu, ki ga je rodilo 1. 1958. Dobil je zanimive odgovore. Na primer:

PISATELJ ALOJZIJ REBULA, ki živi v Trstu, pravi:

“Takšno odgovarjanje mi gre težko v pero, saj je že obvezen odgovor, da ima naše pisanje **spet eno suho leto za seboj**. Če se površno ozrem nazaj, imam vtis, da me je obšlo res praznično občutje ob eni sami knjigi, a še tisto je napisal mrtev človek — Stanko Grum. Žive sem v knjigarni samo prelistal, potem pa za ogrom kupil časopis... Raje se spominjam revij: Nove poti, **Meddobja** (podčrtal ur.), Naših razgledov: **Emigranti so zadnji čas dosegli kvaliteto, ob kateri bi se morala Ljubljana zamisliti.**” (Podčrtal ur.)

Oglasil se je tudi prosluli Edvard Kocbek. Piše:

“V letos objavljeni slovenski književnosti sem tu in tam opazil delo, ki že razodeva večjo izvirnost in umetniško moč, vendar me nobeno ni do cela zadovoljilo. Zato pa sem v rokopisih spoznal poezijo, prozo in dramska dela, ki presegajo vse, kar je bilo letos tiskanega ali igranega. Ne vem, ali bo to izšlo v tisku ali prišlo na oder, vem le, da je razveseljiv dokaz nezadržanega snovanja in stvariteljskega razočevanja človečnosti v izmučenem, toda neugnanem narodu. Ta rokopisna dela so mi posebno pomembna zato, ker se ne stiskajo v meje tradicionalno dovoljenega in miselno predpisanega, kajti hranijo nas z upanjem in nas uvažajo v prihodnje stvari čvrsteje in varneje od sleherne znanosti in ideologije.”

Od prej vemo, da je Edvard Kocbek napisal nadaljevanje svoje TOVARIŠIJE pod naslovom LISTINA. Delo ni smelo iziti, ni bilo po “predpisih” rdeče oblasti. Z ozirom na to piše zgoraj imenovani Alojzij Rebula javno pismo Kocbeku:

“Na uredniški mizi Državne založbe Slovenije se bodo zdaj vrstili drugi teksti. Toda, odkar je slovenski bralec zavonjal kruh, se mu ne bo tožilo po ovsu. Še ni zvedel vsega iz temnih bunkerjev, iz globine Roga, iz smrtnih hajk. In odslej bo spraševal predvsem: Kje je LISTINA? In če ne bo mogel brati njene besede, bo bral njen molk. Molk Listine!”

Že samo ta dva odgovora na vprašanje NOVEGA LISTA dovolj kažeta, kako se godi resnim pisateljem doma pod komunizmom. Dobre rokopise (Konec na ovitku)

Srečko Košir, Melbourne, v vlogi Kučere.

TRŽAŠKA POMLAD

Neskončno nežne in modre
so danes tvoje vode prozorne,
tiho morje.
Prvi pomladni dih se sklanja
v toplem, nemirnem pozdravu
do zlatih oken, vse do rdečih streh.

Nekje ob obrežju
fanteke na orglice igra.
Veter zapel se v temne je laske:
fanteke za ptičem bi rad,
sanjat za zlati oblak...

Bel čolnič se v daljo odmika,
kot da za bratci galebi hiti
z vetrom, ki s še kraških gmajn spušča...
rahlo kot mandljev cvet drsi...

Nad umirjajočo vodo se
beli galebi izpreletavajo
in vse pokojno je in sladko,
kot da na svetu več trpljenja ni...

Neva Rudolf.

Slike Iz Razvoja Cerkve V Avstraliji

Dr. Ivan Mikula

Rev. Richard Johnson

REV. JOHNSONA OPISUJE governer Hunter, eden Phillipovih naslednikov, kot "dobrega, pobožnega, miroljubnega moža" in ta sodba je zgodovinsko pravilna. Nasprotno pa governer Groce, ki je človekoljubno ravnanje z ljudmi zamenjal z vojaškim škornjem in podpiranjem pijančevanja, govori o Johnsonu kot "težavnem, prepirljivem in nezadovoljnem značaju". Trdi, da se je Johnson vedel do njega na način, ki se duhovniku ne spodobi. Toda prav ta krivična ocena postavlja anglikanskega kaplana v dobro luč. Je pač governerja opominjal, da njegova brezbriznost in vojaška razposajenost slabo vpliva na ljudi, da so vsak dan slabši. Saj je oblast odklanjala potrebo pozidave cerkve, ki jo je Johnson hotel imeti. Končno je Johnson sam zgradil cerkev, ko je bila naselbina že šest let stara. Po petih letih je pa ta cerkev pogorela — zdi se, da namenoma zažgana.

Rev. Johnson se je preživljal kot pionirski farmer z obdelovanjem zemlje in živinorejo. V tem je bil enak večini naseljencev. Toda ne v verskem ne v svetnem pogledu ni imel uspehov. Zato se je 1.1800 od kolonije poslovil. Za njim je prevzel kaplansko službo Rev. Samuel Marsden, ki je bil od 1.1794 Johnsonov pomočnik. Marsden je bil bolj nasilen mož. Prevzel je tudi službo sodnika in je kot tak zelo strogo nastopal. Johnson bi moral biti nadangel, če bi bil hotel več storiti kot je v rešnici storil. Saj mu vlada ni prav nič pomagala.

Najbolj verski in človečanski dokument.

Sedaj si oglejmo versko preskrbo katoliških naseljencev, ki je po svoje še vse bolj pestra in zanimiva. Srečavali bomo duhovnike, ki so zaman beračili za dovoljenje, da bi smel na pomoč konviktom. Zgodovinar Wood, bivši profesor sydney-ske univerze, ocenjuje prosilne vloge teh duhovnikov kot najbolj "verski in človečanski dokument" v vsej avstralski zgodovini.

Prosilno pismo je naslovljeno na Lorda Sydneya, ki je bil 1.1787 državni tajnik dvornega ministerstva in kot tak upravitelj kazenske naselbine. Pismo je nastalo med pripravljavanjem prvega brodovja in navaja pretirano visoko število katoliških konviktov. Pismo nosi podpis: Thomas Walshe, duhovnik.

Prošnja se sklicuje na to, da je Lord Sydney prejel podobno vlogo že dvakrat poprej. Eno je vložil Walshe sam, drugo neki drug duhovnik. Šlo je za to, da bi Lord poskrbel za duhovni blagor katoliških konviktov, ki se odpravljajo v "Botany

Bay". Ker ni bilo odziva, dodaja prejšnjim razlogom še več prepričevalnih točk, da bi bil bolj gotovo uslišan.

Walshe piše: 300 katoliških konviktov bo odpluh, versko kaj slabo poučenih, nujno je, da vzbudijo zanimanje vsakogar, ki mu je blagor bližnjega srčna zadeva. "Ako bom jaz tako srečen, da mi dovolite z njimi odpotovati, Vas zagotavljam, da se bom na vso moč potrudil za uspeh. Te nesrečnike želim privedi na pravo pot, jih pripraviti do razumevanja dolžnosti in jim streči z zveličavnimi pripomočki. Tudi sami zelo želijo, da bi jih spremljal duhovnik. Zaupam v znano človekoljubnost vlade, da prošnja, ki daje vsaj skromno upanje na poboljšanje konviktov, ne bo odbita".

Sklicujoč se ponovno na že poprej vloženo prošnjo zaključuje: "Mislim, da bi jaz sam in oni drugi duhovnik ne bila nikjer tako srečna kot v deželi, namenjeni konviktom. Vse svoje zmožnosti bi jim iz srca posvetila. Zato se nadejam v vsej ponižnosti, da bo ta najina prošnja uslišana. Vsi ti ubogi ljudje Vas bodo blagoslavljali in se Vam zahvaljevali, Lord Sydney!"

Zelo neobičajna uradna vloga, prav zares! Duhovnika beračita za dovoljenje, da bi se smela pridružiti brodovju konviktov, pa smatrata to še za poseben privilegij! Služiti ljudem, ki so jih v "višji družbi" smatrali za izmečke človeštva! Da Walshe ni bil sanjač, temveč popoln realist, dokazuje še njegov poseben dodatek: "Prosilca kajpak nisva tako naduta, da bi si želela in prosila kakoršnekoli pomoči od vlade. Ponujava prostovoljno službeno sodelovanje. V upanju, da Vas s tem ne žaliva, prosiva samo za brezplačen prevoz."

Kakšen je bil uspeh? Lord Sydney prošnje ni zavrnil, a vse kaže, da se sploh ni bavil z njo. Obležala je v arhivu brez kake označke ali pripombe.

Še drug dokument.

V državnem londonskem arhivu — Public Record Office — je še drug dokument. To je "memorandum" iz 1.1791, naslovljen na Lorda Melvilla, ki je bil tedaj minister za kolonije. Napisal ga je najbrž neki dalekoviden uradnik ali nadzornik jetnišnice. Beremo: "Od treh različnih r.k. duhovnikov, ki so več let službovali v pristaniških ječah Woolwich in Gasport, ter od r.k. duhovnika iz ječe Newgate... imam podatke, da je bilo doslej deportiranih v Botany Bay, Avstralija, okoli 800 rimsko katoliških konviktov." O njih piše dalje, da so se pod vplivom duhovnikov jako poboljšali

ter se sami ponujajo za Avstralijo. Voljni so sprejeti tudi najbolj skromne pogoje, ki jih utegne vlada zanje odrediti. Resnično zaslužijo, da bi imeli svoje duhovnike tudi v Avstraliji...

Tako so trkali na vladna vrata in srca duhovniki v času, ko je zaradi verske neenakopravnosti v Angliji sami jako primanjkovalo duhovnikov. Prosjačili so za "privilegij", da bi smeli v neznanu deželo pastirovat med najslabše ljudi, ki jih je po mišljenju tedanje Anglije premogel svet. Uspeli?

Do julija 1791 je odšlo v Avstralijo 4504 konviktov. Pol leta trajajočo vožnjo jih je prestalo le 3946. Med temi je bilo najmanj 800 prepričanih katoličanov, ki svoje vere niso skrivali. Po večini so bili iz Anglije, ostali iz Irske. Bolj ko kruha in svobode so si želeli duhovnikov, da ne bi v novi deželi umirali zapuščeni in morda izgubili še večno domovino. Sami so prosili, junaški duhovniki so se ponujali. Pa ni bilo v vsej Angliji uradno osebnosti, ki bi odprla vrata Avstralije Dobremu Pastirju...

Avdienca pri Janezu XXIII. Drugi od desne je avtor "Pisma iz Rima" v prejšnjih številkah.

UTRINKI

"Preko vsega bridkega in grdega videza čutim, da je nekaj lepega, neskončno lepega, v življenju. In to lepoto iščem zdaj v zvoku, v besedi, v naravi Tako brezmiselno je trošiti to življenje v malenkostnih prerekanjih, v poprečnosti in ničevih trenutkih."

"Iz svojega življenja bi hotela ustvariti nekaj čistega, nekaj močnega, kot je čist in močan kraški teran."

"Tako hodimo vsa leta z bremenom in križi skozi življenje. In vsakdo skuša del bremena preložiti drugemu na rame, da bi si lajšal trpljenje. Največkrat misli, da je lajšanje v nestrpni besedi, v hudobnem dejanju."

"Zdaj čutim: uspel je, kdor je lepo živel in veliko ljubil; kdor je iskal v vsakem bitju najboljše".

(Neva Rudolf: PA TE OBJAMEM; Meddobje IV, 1-2.)

BREZKONČNOST

Če poklekнем v ta dišeči mrak —
ali bodo misli onemele?
Zdaj molitve so zbledle,
dnevi so brezkončen trak.

Iščem Te in čakam zvončkov,
zlatih zrn pomladnih dni.
Joj, vsa sama sva, Ljubezen!
Joj, me v srcu zaboli,

Neva Rudolf

Z Vseh Vetrov

MIKOJAN se je med svojim obiskom v ZDA razhudil nad sovjetskimi diplomati v Washingtonu. Bral sem vaša poročila, je rekel, iz njih sem pa dobil o Ameriki vse drugačno sliko kot jo zdaj gledam z lastnimi očmi. Ali ste tako slabi opazovalci, ali pa si ne upate v Moskvo pisati resnice? Na lastne oči vidim, da je Amerika vse prej kot na robu propada, kot ste nam vi poročali. Nadalje poročajte resnico, ne pa golih pobožnih želj. Resnica je, da smo mi v Sovjetiji še daleč za Ameriko, svoje stališče do nje bomo morali revidirati. — Isto je Mikojan, pravijo, povedal Hruščevu, ko se je vrnil v Moskvo. Nikita se je popraskal za ušesi in predelal pripravljene svoj govor za kongres komunistov. Nič preveč se ni bahal, sedemletko je razglasil, ki naj pomaga, da bo Sovjetija dohitela Ameriko.

SEDANJE NEMŠKE MEJE napram Poljski naj prizna Zahodna Nemčija, do tega je baje Dulles pripravil Adenauerja, ko je bil tik pred boleznijo v Evropi. To je bilo Adenauerju težko povedati. Toda Dulles pričakuje od take politične poteze velik dobiček. Poljska se bo čutila dovolj močno, da bo stavila zahteve Moskvi, Hruščev bo moral svoj nastop napram Zahodu od kraja premisliti. Ne bo mogel biti več tako nepopustljiv, pot do pogajanj o združitvi obeh Nemčij bo odprta. To Dullesovo politiko je imel v mislih Macmillan, ko je bil v Moskvi, okoli te politike se bodo sukali razgovori pri vseh sestankih zunanjih ministrov in tudi pri vrhovni konferenci, če do nje pride. Če se Nemci res odpovedo Šleziji in Pomeraniji, bo to vsekako velika novica.

NA RAZBITJE TITOVE JUGOSLAVIJE baje misli Hruščev, da bi se tako znebil Tita. O tem poroča kanadska "Slovenska država" po nekih nemških virih. Razvedela se je baje ta namera potom sovjetskih agentov, ki celo jugoslovanske begunce pridobivajo za načrt. Načrt pa naj bi bil tak: Jugoslovanski del Macedonije naj bi si razdelile Bolgarija, Albanija in Črna gora. Ta bi dobila tudi lep kos sedanje Srbije, Banat Romunija, Bačko Madžarska. Istra, Zadar in Reka naj bi se "vrnile" Italiji. Kolikor bi Srbije ostalo, bi bila samostojna (!) država, enako Hrvatska in Slovenija in še Črna gora. Neokrnjena bi po tem načrtu prišla iz razbitja Jugoslavije samo — Slovenija, kali. Glejte si no, pa tega "velikodušnega" Hruščeva Slovenci kar nekam po strani gledamo...

KOROŠKO SO BAJE POSLOVENILI Kranjci vsaj po trditvi Reutherjevega poročevalca Huberta Harrisona, ki jo je razposlal svetovnemu tisku konec preteklega leta. Piše: "...skozi stoletja, ko je bila Slovenija avstrijska provinca, je večje število Slovencev kupilo zemljo na koroški strani in so se mirno prikradli globoko v provinco". To umazano zgodovinsko potvaro je zavrnila Slovenska država v Torontu z angleško pisanim odgovorom in poudarila, da je je prav nasprotno res: Nemci od severa so z nakupovanjem posestev skozi stoletja vdirali v slovensko Koroško in jo postopoma germanizirali.

MODROST SV. PISMA, ki se od časa do časa zazdi svetu silno nazadnjaška, se po ovinkih le spet uveljavi. Na primer. Sv. pismo neke pravi, da oče, ki prizanaša šibi, svojega otroka nima rad. Toda moderna vzgojna modrost je uporabo šibe dolga desetletja obsojala. Ne samo ono surovo uporabo, kot ve o njej povedati zgodovina slovenskega "šolmaštrovanja", sploh vsako uporabo. V Ameriki še oče ali mati nista smela s šibo kaznovati otrok, kajšele učitelj v šoli! Zdaj pa slišimo, da so nekatere ameriške države (v ZDA) že preklicale zakone zoper — šibo. Stara modrost se le spet uveljavlja.

DECIMALNI SISTEM v denarju, merah itd. skuša prodreti v Avstralijo. Naš "drobiž" bi ne bil več po 3, 6, 12 in 24, bil bi po 5, 10, 20, kot smo ga bili vajeni onkraj morja. Canberra je izbrala sedem mož, ki naj proučijo možnost uvedbe decimalnega sistema. Želimo jim mnogo uspeha in to kar najhitrejšega.

DANAŠNJI TRGOVCI širom po Avstraliji in verjetno tudi drugod po svetu komaj še kaj "prodajajo". Če opazuješ ponudbene napise po izložbenih oknih, dobiš vtis, da blažo kar samo od sebe "gre" med ljudi in to z velikimi "žrtvami" za trgovce. Sicer pa to niso več trgovci, samo "strežniki" odjemalcev so, takorekoč "ponižni sluge". Saj so le zato na svojih mestih v trgovinah, da pomagajo ljudem "veliko prihraniti", če jemljejo pri njih. Dobiček itak odnesejo — odjemalci, kali. Nekdanje besede tudi v trgovskih poslih izgubljajo pomen.

PREVEČ TRDNE HIŠE gradi današnji svet, trdi neki arhitekt v Kanadi. Če zgradiš hišo, ki bo dobra za nekaj desetletij, morda kar za sto let, s tem oviraš razvoj stavbene stroke. Zakaj ne

bi s hišami ravnali tako, kot ravnamo z avtomobili, hladilniki in tako dalje? Z avtomobilom ne čakaš, da je popolnoma zanič, zamenjaš ga, ko še dobro teče. Treba je začeti tako tudi pri hišah. Postaviš si novo, toda ne z namenom, da boš živel v njej vse življenje. Ko se streha izrabi in zidovi nekaj omajajo, nikar ne popravlja! Zamenjaj to hišo z novo, po nekaj letih pa isto napravi tudi s to. Tako bo "produkcija" hiš zmerom tekla in stavbenikom se ne bo treba bati, da bi bili kdaj brezposelni...

IZLETE V ANTARKTIKO je začela organizirati Argentina. Do Ognjene zemlje po zraku, od tam z ladjo. Ne gre zgolj za to, da si ljudje privoščijo zanimiv izlet, ko so se ostalega sveta že naveličali, gre tudi za "interesno sfero" Argentine tam doli. Zgledu Argentine bodo prav gotovo kmalu sledile druge države in razne agencije bodo oglašale izlete in zbirale izletnike. Med prvimi utegne biti kmalu "naša" Avstralija. Varčujte že sedaj za te izlete, zakaj nekoliko dražji bodo kot kak romarski izlet v Katoombo. Na drugi strani je pa Antarktika vendar precej bližja kot Luna ali Venera.

ARGENTINSKI PREDSEDNIK Frondizi je po vrnitvi iz ZDA prebral svojo poslanico narodu in rekel med drugim: "Vlada bo ščitila pravice delavcev, ne bo pa dopuščala ne indirektnega ne direktnega upora. Država potrebuje organizirano delavsko gibanje, ki pa mora biti neodvisno od vpliva strank, podjetij ali države. Brani naj le koristi delavcev. V gospodarskem in socialnem področju ni čudežev, ampak pogum, delo in žrtve spričo težav."

TITO se je po povratku z Vzhoda spet oglašil in to dovolj krepko, da je po daljšem času izzval svetovno pozornost. Lopnil je spet po Moskvi in Pekingu. Nič s temi tiči! Na to so mu pač prav vsi v Jugoslaviji ploskali — razen kakih še bolj rdečih kot je Tito sam. Obdolžil je Albanijo in Bolgarijo, da imata apetit po jugoslovanskem ozemlju. Je moral tudi on nekaj slišati o tem, kar pišemo v tretjem odstavku aprilskih "Vetrov". Torej ni le iz trte zvito ono poročilo. Črni gori pa Tito le ni pripisal imperialističnih namenov.

ZA NASERJEVO politiko dajo nekateri kredit — Titu. Pred časom se je bilo bati, da se bo Naser vrgel pod noge Moskvi. Zadnje čase se pa bolj in bolj odmika in ne pusti Nikitu kaj prida mešati godlje v arabskih deželah. Pravijo, da gleda Naser tja čez skozi Titove oči, ki iz rdečega Belgrada mnogo več vidijo kot Naserjeve iz rumenega Kaira. Washington pa šušlja, da bo Tito povabljen v Ameriko na obisk. Kdo verjame, da mu bo Atlantik izpral kaj rdeče barve?

NEMŠKA HIMNA predrugučena. Glasi se: Deutschland, Deutschland über alles, nur darüber ist noch — Dulles... Kako dolgo?

BERLIN in vse, kar dandanes to ime predstavlja, zveni bolj in bolj usodno na ušesa zahoda. Hruščev se včasih za korak umakne s svojo napovedjo za 27. maj, pa zato kmalu stopi za dva koraka naprej. Macmillan se je vrnil iz Moskve uverjen, da Hruščev ne bo odnehal. Zahod se zbira okoli Eisenhowerja, ki je dejal, da ne odstopi niti za inčo. To se pravi...? Vendar še upajo, da bo prišlo do neke vrhovne konference, ki utegne kaj izgladiti. Ako ne, Bog pomagaj vsem skupaj!

STO NOVIH ČLANOV!

Ta poziv je dala v javnost Slovenska Katoliška Kulturna Akcija v Argentini. Kampanja za nabiranje je razpisana in še traja.

Po vsej pravici zasluži, da bi jih dobila. Njena dosedanja knjižna izdanja so silno dvignila našo lastno kulturno zavest, zbudila zavist kulturnih delavcev doma, pa tudi izredno lepo predstavila Slovence pred svetom.

Draginja v Argentini silno narašča, zlasti tisk je zmerom bolj drag. Bojijo se, da bodo omagali, če ne dobe novih odjemalcev za svoje knjige in revije.

Kje je ovira, da ne bi mogla Avstralija med svojimi izobraženci dati vsaj DESET novih članov in članic?

Člane sprejema in daje vsa pojasnila, zraven pa skrbi za olajšanje naročanja, že večkrat navedeni poverjenik za Avstralijo:

G. Zvonimir Hribar
970 Curlew Cres.
Albury, N.S.W.

Hribarjeva družinica v božični zbranosti

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Albury: — Žal mi je, da ste za križanko v božični številki prejeli tako malo rešitev. Vendar sem prepričana, da križanko skoraj vsakdo skuša rešiti. Potem nestrpnost čaka naslednjo številko, da vidi, če je pogodil ali ne. Verjemite, glede križank in drugih ugank je prav tako kot z ostalo vsebino lista. Vsakdo čita z zanimanjem članke, pesmice in drugo. Vse presoja in o vsem razpravljajo čitatelji med seboj. Ta ali oni članek jim je posebno všeč, pa komaj čakajo, kdaj bo dotični spet kaj napisal. Taki smo bralci in bralke, seveda se pa redko odločimo, da bi tudi sami kaj napisali ali vsaj izrekli svojo sodbo o listu in posameznih straneh. Oni, ki pišejo v list svoje članke, pa iz tega nikakor ne smejo sklepati, da ni zanimanja in priznanja. Le verjemite, da je tako kot sem napisala. Zato tudi križank in ugank nikar ne opustite. Vem, da so mnogim v zabavo in kratek čas, čeravno svojih rešitev ne pošiljajo v list. Prav lep pozdrav. — **Ivanka Študent.**

O'Hares Bridge. — "Na planine, na planine!" Tako je zapel dr. Mikula, ko nas je v teh hribih obiskal oni mesec. Je pa tudi res pravi planinski kraj tu gori in z veseljem smo sprejeli obisk gospoda planinca. Res ni mogel dolgo ostati med nami, ko je toliko teh kampov v naših planinah. Upajmo, da se bomo kmalu spet videli, za ta naj-novejši obisk pa najlepša hvala. Delo tu okoli kar dobro napreduje. Mesto dobiva že čedno obliko in v tunelu so zapeli prvi svedri. Obliva nas pot, pa tudi dež, ki včasih pada kot za stavo. Da, prav neusmiljeno! Se pa tudi dnevi že nekam ohlajajo, saj tu gori so poletja rada precej kratka. Ker posebnih drugih novic nimam, bom kar končal. Če Bog da zdravje, se itak vidimo o veliki noči v Sydneyu. Do takrat pa lep pozdrav! — **Stanko Šušteršič.**

Moulamein. — Spet se nekoliko oglašamo. Ko beremo poročila, si spet in spet mislimo, kako mora biti lepo v Sydneyu, kjer se Slovenci lahko večkrat zberete in imate med seboj tudi lastne duhovnike. Vsega tega tu pri nas silno pogrešamo. Smo kar sami tu med tujci, odkar nas je zapustil g. Stanko Samsa, sedaj inženir tam pri vas. Bilo nam je prav težko, ko je odšel, pa zdaj smo se že tudi na druge toliko privadili, da smo med njimi kot domačini. Na Stankota pa še pogosto mislimo. Lepo je bilo, dokler je bil tu, večkrat smo se kaj pogovorili. Toda šel je za svojim cil-

jem in ga tudi dosegel. Malo je takih, ki bi toliko žrtvovali za svojo bodočnost. Tu je veliko pretrpel tudi zaradi bolezni, pa ni izgubil poguma in upanja. Nič ni omahoval glede svojega cilja, zmerom je imel navado reči: Upajmo, da bo. In je res bilo. Ko tudi nam še nikakor ne gre vse gladko, pogosto ponavljamo Stankovo geslo: Upajmo, da bo. Zdaj pa lep pozdrav od nas vseh, posebno še od Štefančka in Anice, naših dveh malih, od velikih pa v prvi vrsti g. Stanku in družini. — **Družina Kustec.**

Junee. — Nimam navade reševati ugank, to pot pa pošiljam, rešitev, če je kaj vredna. Kar se tiče druge uganke, bi rekla, da nam risha na ovitku veliko pove, kaj bodo pisale MISLI v aprilski številki. (Zgrešeno! Zato sta pa ostali dve toliko boljši. — Ur.) Patru Roku povejte, naj ne vozi g. dr. Mikule "kar naprej" mimo nas v Waggo. Naj ve, da če bo še drugič tako naredil, se mu bo kolo snelo ravno v Junee! Naj se rajši ustavita pri nas in se potem odpeljeta z "zdravim" kolesom. Zdaj pa lep pozdrav in vesele velikonočne praznike vsem! — **Marije Ferfolja.**

Narrabeen. — Nimam novic, pa pošiljam dve za dobro voljo. Je rekla Katra svoji sosed: Moj Francelj je vedno doma pri meni, odkar sva poročena. Oh, to je ljubezen, je zavistno vzkliknila sosedu. Francelj je slišal in se vtaknil vmes: Bolezen, bolezen, išijas imam. — Skopuhov sin priteče v hišo: Oče, sosedova krava je na naši njivi. Kaj naj storim? Oče odgovarja: Hitro jo pomolži, potem jo poženi, odkoder je prišla. — Pozdravlja vse Slovence **Helena Š.**

VICTORIA

Blackburn. — Nikoli se nisem ukvarjal z ugankami, zdaj sem pa naekrat z velikim zanimanjem začel. Koliko časa bo držalo, ne vem. Pa je takole ob večerih prijetno kaj ugitati. Prva v marčni številki je lahka. Pri drugi sem se spomnil na profesorja Bogomira Jelenca, Učil nas je matematiko in slovenščino. Ukvarjal se je z novo slovnico in je to vsako slovensko uro nešteto krat omenil. Tako tudi mislim, da imate pri MISLIH že za en mesec naprej tiskano, čeprav ne vse. (Ha, kako se mož moti! — Ur.) V tretji, besedni skrilnici je pa res veliko besed skritih. Pošiljam jih 62. Razdelil sem jih tako, da so razvrščene po številu črk. Največ sem jih našel s 4 črkami, najmanj s 7. Če

jih nabral več kot 100. Ali smem tudi jaz poslati kakšne uganke? (Seveda! — Ur.) — **Jože Kristan**. bi pa hotel pobirati besede iz raznih narečij, bi

Fitzroy. — Zares sem vesel, da ob večerih lahko vzamam v roke naš list MISLI in ob branju oživljam ljubezen do vsega, kar je slovensko in domače. Sem spada tudi katoliška vera, ki je vsa naša. Marsikaj bi že pozabil v tujem svetu, če bi me oba lista — imam tudi list AVE MARIA, ki je zelo lep — ne spominjala zopet na vse, kar sem se naučil že pri dobri mami. Dokler ne obvladaš jezika nove domovine, je slovensko branje najboljša reč, da človeku ob dolgih večerih ni dolgčas. Voščim veselo Veliko noč in obilo zdravja vsem rojakom v Avstraliji. — **M. Mohorič**.

QUEENSLAND

Ravenshoe: — Vsa čast in hvala tebi, vredni list MISLI! Odkar izhajaš, osmo leto teče. Z veseljem ti kličemo: Na mnoga leta! Glej, lepo skupaj romamo vseh osem let. Precej truda smo že novi domovini dali, da lastna streha krije nas na tuji zemlji. In iz roda v rod mladike trta bo pogrnala, trta, ki tu jo je zasadil slovenski rod. O, drage MISLI, ljubljani naš list, če kako leto se zgodi, da nas ne najdeš tu, boš našel novi rod, ki te bo enako rad sprejemal. Tudi njemu boš delil resnice in oznanjal mu novice od vsepovsod. Primorske ne boš pozabil, povedal boš kaj iz Gorice, iz Ipave, iz Brd in od šumeče Soče. Naj te spremlja blagoslov s Svete Gore, ki naj se razlije vsepovsod, kjer diha naš slovenski rod! — **Franc Brezaviček**.

SOUTH AUSTRALIA

Therbarton. — Zelo sem se razveselil, da ste posvetili toliko pozornosti v letošnjih MISLIh priljubljenemu gospodu Ksaverju Mešku. Ker je bil župnik naše sosednje fare, sem imel dostikrat priložnost poslušati njihove nauke in pridige na Selah. Kadar so pa prišli maševat k nam v Stari trg ali na Gradu pri Slovenjgradu, so bile cerkve prav gotovo nabit polne. Sem preslab pisatelj, da bi znal opisati svoje spomine in vtise ob srečavanju z g. Meškom, a so mi v spominu, kot da sem jih včeraj zadnjikrat videl. Težko čakam, da bom bral nadaljevanje njihove zgodbe. S spoštovanjem pozdravlja **Friderik Konečnik**.

WEST AUSTRALIA

Kalgoorlie. — G. dr. Mikula nas je seznanil z listom MISLI. Zahvaljujemo se zanje. Obiska smo bili zelo veseli, čeprav je mogel gospod ostati sa-

mo pol ure, ker je moral hiteti nazaj v Sydney. Upamo, da se bo kmalu spet oglasil in bomo imeli priložnost za daljši pomenek. Pišem samo teh par vrstic, ker moram biti tudi za gospodinjo, žena se že dober teden nič kaj dobro ne počuti. Pozdrav vsem, posebno g. dr. Mikuli. — **Josip Jazbar**.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VSEM SLOVENCEM

V A V S T R A L I J I !

Družina MILADINVIČ

IZ MATIČNIH KNJIG V SYDNEYU

Poroke.

V St. Francis cerkvi, Paddington, sta si dne 7. marca obljubila zakonsko zvestobo Vinko Vitežnik iz St. Vida pri Vipavi in Anica Ogrizek iz Matenje vasi. Nevesta je nedavno prišla iz domovine in je sestra znanih Stankota in Venčeslava v Leichhardt.

V St. Patrick cerkvi so priglašeni k poroki za dan 28. marca Ferdinand Strehar iz gorenjske Krašnje in Ana Valetič iz bližine Ilirske Bistrice, in

Anton Stariha iz Semiča z Antonijo Ivanetič.

Naj jih spremlja vse življenje obilica zakonskega blagoslova!

K r s t i

V družini Rudolfa in Dragice Babič, Bossley Park, so na sv. Blaža dan dobili tretjo novorojenko, ki so ji pri krstu dali ime Terezika. Očku Rudolfu, ki se mora zdraviti v bolnici Kogarah (St. George's), želimo skorajšnjega okrevanja.

Jože in Zofija Košar, ki sta se po nedavnem prihodu v Sydney zasilno nastanila v Slov. Domu, sta svojo drugorojenko krstila v St. Francis cerkvi na ime Helga 8. marca.

Iz hostela Villawood sta isti dan prinesli h krstu družini Jože in Marija Kovačič, ki sta svojemu fantku dala ime Jožef Marlon, in Pavle ter Dana Matičič, ki sta prinesla punčko in ji dala ime Sonja.

M O L I T V E N I K I

"Večno življenje" imamo v zalogi v trojni opremi: v platno vezano stane 1-0-0, v umetno usnje z zlato obrtzo in v pravo usnje vezano stane 1-6-0. Lahko takoj postrežemo.

"Dobri pastir", posnet po Baragovi Dušni paši, z velikimi črkami in zlato obrezo stane 1-0-0.

IZ LOVČEVIH ZAPISKOV

Ivan Rudolf

Sivček zaljubljenec

ZA NEKDANJO HIŠO MOJEGA OČETA V OREHOVICI na Vipavskem se dviga strmo pobočje Sleme. Pred mnogimi desetletji so po opuščeni paštni rasle trte, pa jih je ob koncu prejšnjega stoletja uničila trtna uš — filoksera. Sedaj se razrašča po paštni tu pa tam kaka figa, podivjana breskva, pa tudi brinje in akacijevo grmičje. Tudi se kje šopiri osamljen bor ali hrast. Vsem tem zapuščenim paštnom pravijo Orehovčani: Puščava.

Pa se je domislil Karmelov Drejc, ki je imel malo zemlje, zato pa je bil dobro založen s siromaštvom, da bi zapuščeno zemljo preobrazil v majhno njivico. S kopanjem ruše ne bi bilo posebnega trpljenja, čeprav pali sonce po paštni dvakrat močneje kot po ravnini. Hujša reč je s prinašanjem gnoja in odnašanjem pridelkov. Verjetno so naši predniki za časa Valvazorja, ki je vinu s teh paštnov odmeril laskavo priznanje, imeli boljše noge in več potrpljenja kot današnji rod.

Karmelova njivica je bila počasi urejena po vseh predpisih vipavskih borev za košček zemlje. V bližino njivice pa se je kmalu priklatilo nekaj zajcev obojega spola. Posebno eden se je odlikoval ne samo po izredni stasitosti, pač pa zlasti po domačnosti. Prav nič se ni sramoval obirati Karmelovo peso ob jutranjih ali večernih urah. Stari Drejc ga je preklinjal in mu s ceste žugal v strmino. Kričal je nanj in se drl, pa brez vidnega uspeha. Pritoževal se je pri mojem očetu, ki je bil lovec. Nad življenjem Sivčka — tako so Orehovčani krstili zajca — je pa čuval lovski zaščitni zakon. Za prihodnjo bendimo — tako je tolažil moj oče — bomo pa s Sivčkom obračunali. Zaradi pese se bosta z Drejcem že pobotala.

Ta odločitev je bila Orehovčanom kar všeč. Saj je Sivček prinašal ob jutranjih in večernih

urah tudi nekaj veselosti, ko si je za zajtrk ali večerjo prebiral peso. Posebno ob večernih urah so imele orehovske vaške lepotece lep izgovor, da so pod pretvezo zajčje senzacije prihajale naproti fantom, ki so se obloženi z butaro vejevja ali rjuho sena vračali z dela.

V tistih časih svetovni dogodki niso tako obilno stregli kmečkemu prebivalstvu, kot se to dogaja danes. Zato so pa imeli toliko večji pomen domači vaški dogodki iz kmečkega življenja. Sivček je skrbel za kratkočasje z isto vnemo kot danes skrbi kino. Poleg tega so bile njegove predstave brezplačne.

Ko je v januarskih dneh po Slemenu brila burja, je Sivček udobno ležal v gostem robidovju in modroval. Sanjaril je in sanjaril o lahkonomi sloki zajčji gospodični z zlatorumenimi očmi in ljubkimi brčicami okrog smrčka. Sanjaril je, da sedi tesno ob njej, ali pa, da drvi za njo čez drn in strn po resju na oni strani Slemena.

Kako čudovito!

Navadno se Sivček s svojim plemenom ni preveč ponašal in nič ga ni vabilo k samotarskim zajčjim lepoticam. Od tistega trenutka dalje, ko je popustil materino mleko, je sam sebi kar lepo zadostoval. Najljubša mu je bila samota. Ni poznal nagonov po življenju v čredi, ni imel poželenja po zajčji tovarišiji. Zajčja govornica se mu je zdela dolgačasna.

To pa ni bila čisto osebna poteza našega Sivčka. Samotarjenje je zajčjemu rodu v krvi, blagoslovljeno darilo samega Stvarnika Pride pa česko vse to preneha. To je občutil tudi naš Sivček. Kar nenadoma in kar prepogosto so se mu v januarju začele vtihotapljati v glavo misli na druge dolgošee. Še več! Hipoma se ga je polotilo pekoče hrepenenje, da bi podrgnil svoj smrček ob smrček dražestno lepe zajke.

Nič več ga ni držalo, da bi po ves dan poležaval. Tudi posedati ni mogel več čez dan. Ne prestano se je klatil okoli, dokler ni dognal, kam je položila svoj kožušček njegova izvoljenka. Tudi v najhujšem mrazu ni našel dovolj hladnega prostora za poležkavanje, tako vroča mu je bila kri.

Nekega januarskega dne, ko sem užival visokošolske počitnice, sva se srečala na severni strani Slemena. Sivček je prav tedaj preživljal eno svojih objestnih dogodivščin. Janursko sonce je sramežljivo ogrévalo gmajno in zmerna burja je pi-

hljala po njej. Pod košatim golim hrastom sem iz nahrbtnika jemal zadnje prigrizke skromnega kosila. Teknilo mi je po vsem dopoldanske brezuspešnem stikanju za brinovkami, ki bi morale biti na preletu, pa niso bile...

Tedaj jo je pribrisal Sivček po kolovozu, ki pelje v Tavčarjevo Reberco. Debelo je gledal, ves je bil zamazan in hudo zdelan. Kar zrel je bil, da pade lisici med zobe.

Približal se je kočljivemu mestu. Sled za njegovo ljubljeno se je očitno izgubljala. Sivček je zmanjšal hitrost in končno obstal. Z močno razkoračenimi zadnjimi kraki je obsedel in s šmrčkom vrtal po povljanem resju. Ali ni morda med resjem vsaj senca sledu za ljubljeno zajčico? Ta želja je očitno navdajala Sivčkovo boječje zajčje srce, ko je po polžje rinil skozi resje. Že nekaj korakov dalje pa je izgubil vsako upanje. Moral je spet nazaj in — ker tudi to ni zaleglo — je pričel z obkroževanjem.

Tedaj je srečal več snubaških tekmecev. Dva sta jo še hitreje brisala po resju kot naš neugnani Sivček. Vzbočeni hrbtni grbi sta se gibali daleč po resju. Če se je Sivček dvignil in postavil možiceljna, je lahko opazoval, kako sta tekmeča hodila točno isto pot, ki jo je sam s takim naporom predelal.

Nenadoma se je tik pred Sivčkom pojavil nemaren tekmeec. Zdrznil se je, srečanje je bilo tako nepričakovano, kali? Kako neznansko sta se tujcu podaljšala uhlja! V naslednjem hipu ju je položil na hrbet... in zbral ves svoj dragoceni pogum, ki je pri njegovem rodu v resnici prava redkost. Rumene velike oči so mu pobliskavale, ščetinasta brada se je naježila... Kaj pa Sivček?

Dvignil se je in se kot razkačen pav postavil na konice zadnjih nog. Očitno je zavzel pozo boksaškega prvaka. Surovež pred njim se je pripravil na prvi sunek. Z glasnim renčanjem je pričel junaški dvoboj, ki je trajal polno četrt ure. Sivček je obdeloval nasprotnika po vseh pravilih atletike. Večkrat je oni nemarnež pod hudimi Sivčkovimi udarci krenil na bočno stran, ali Sivček ga je spet prisilil na borbo iz oči v oči.

Oba pretepača je kmalu zagrnil oblak zajčje dlake. Zares sta si pošteno iztepala kožuhe. Končno se je tekmeec potegnil za nekaj korakov nazaj in navidezno brez življenja obležal v resju. Sivček se ni menil zanj, ucvrl jo je navzdol proti vasi, kjer je na Rojčevem studencu ponovno zavohal izgubljeno sled.

Odšel sem, da si ogledam brinovke okrog cerkvice sv. Trojice. Dobrih tisoč korakov sem hodil, ko v opuščenem vinogradu, posejanem z deteljo, zagledam lepoticco, ki je mešala glave zajčjim možakom po vsem Slemenu. Ni je bilo težko spoznati po debelih licih in košatih brkih. Z najboljšim

tekem je obirala ostanke osutega deteljišča.

Previdno sem se ustavil, stopil za brinov grm in se zvedavo oziral po resju, kamor so bili izginili trije snubači. Medtem jo je tudi lepoticca potegnila v vinograde pod sv. Trojico — in prijetne lovske zabave je bilo konec.

— x x x —

Ko sem bil za velikonočne počitnice spet doma, sem po vasi spraševal po Sivčku in njegovi usodi. Trije orehovški fantje so se mi pomenljivo posmehovali, rekli pa nič. Šele Rokov Luka, zdaj že med pokojnimi, mi je zaupal, da so Sivčka pospravile — zanjke. Saj se je siromak moral ujeti, ko je pa nekdo v Premrutovi trgovini pokupil vso žico, namenjeno vezanju lončene posode. Pa ni vezal z njo posode, saj je bilo že takrat take posode prav malo po Orehovi. Nekdanja ognjišča, tako prijetna, zatočišča v zimskih dneh, okrog katerih so Ore hovčani ugnali toliko hudomušnih duhovitosti, so se umaknila modernim štedilnikom. Zakajene idile z "lončkanjem" — srebanjem pogretega vina iz lončenih posod — je bilo konec.

Ni pa še bilo konec zanj in zanjkarjev. Ta tradicija je ostala. Kadar sta dva orehovška zanjkarja, ki ležita dānes pod rušo šentvidskega pokopališča, obsodila tega ali onega dolgošca na smrt, ga ni rešila še taka previdnost tega sveta. Najboljši geometrični risar ni znal začrtati tako popolnega kroga, kot sta ga iz žice zvila ta orehovška zanjkarja. Tako je moral doživeti svojo žalostno usodo tudi slavni naš Sivček.

Še nekaj o teh zanjkah. Neredko sva s pokojnim očetom kljub vsej previdnosti poljubovala truš orehovško zemljo; ko nama je spretno skrita zanjka zvezala nogo v členku. Večjih nesreč nisva doživljala, čeprav je zanjka lovcu lahko tudi smrtno-varna past. Pri naši hiši vsekakor žica ni nikoli manjkala, saj sva dostikrat prinesla z lova zvrhane nahrbtnike žičnih povezkov, pa nobenega zajca...

Izpod Triglava

V TRSTU je izšla knjiga z naslovom: Berilo in béarla. Napisal in založil jo dr. Janko Grampovčan, ki že več let živi v ZDA. Prva beseda v naslovu je seveda slovenska, druga (béarla) pa irska. Kako prideta skupaj ti dve besedi, da dajeta knjigi naslov? Dr. Grampovčan se v knjigi bavi s sorodstvom starih evropskih jezikov in najde v njih vse polno — slovenskih besed. Vsaj v korelinah. Preiskuje stari keltski jezik, baskovski v Španiji in mnoge druge. Ob teh podobnostih se sprašuje, če morda le ne bo res, da so Slovenci prišli v Evropo šele v šestem stoletju, ampak so bili v svoji sedanji domovini (in daleč po Evropi) že stoletja pred Krstusom? Koliko bo znanstven svet upošteval Grampovčanova raziskavanja, bomo seveda šele videli. Zanimivo pa je, da se nekemu po tako dolgem času spet zde verjetne Vodnikove besede v Iliriji oživljeni: Od prvega tukaj stanuje moj rod, če kdo ve za družga, pove naj, odkod...

GARIŠKI "KATOLIŠKI GLAS" prinaša v svoji božični številki laskavo oceno o pesniški zbirki Neve Rudolfove "Južni Križ". H koncu pravi: Nekeč smo na seji uredniškega odbora "Mladike" govorili tudi o tem, da bi morali naše mlade pesnike in pisatelje navajati da to, da bi vrednotili tudi verska, religiozna čustva, da bi jim vera ne bila problem odveč. Tu je Neva izpolnila našo željo in pregnala naš strah, da bi sodobna naša mladina bila brez čuta do najvišjih verskih vrednot. Upajmo, da ji bodo sledili še drugi.

V DOBU PRI DOMZALAH je škof Vovk rekel ljudem: Rad prihajam v Dob, zdaj pa še posebno, odkar imate v cerkvi — ta cukereček. S temi besedami je meril na novo krstilnico, ki so si jo Dobenci omislili po načrtu rajnega arhitekta Plečnika. Umetnik je krstilnico združil s prižnico, kar naj pomeni, da ima krščen človek dolžnost, poslušati božjo besedo. Poleg krstilnice iz kamna so v hrastov les vrezane besede: Pojdite... učite... krščujte! Slovesno je blagoslovil novo krstilnico škof Vovk. Bil je velik praznik za vso župnijo, celo neverne je krasna Plečnikova umetnina nekako približala cerkvi.

V VASI KLOŠTER na Dolenjskem, tako poroča privatno pismo, se ljudje sprašujejo: Slučaj ali prst božji? Blizu tam je živel oče z dvema sinovoma, Jankom in Stankom. Janko je bil v držav-

ni službi, Stanko je delal na železnici. Stanko je zbolel in umrl. Oče je naročil cerkven pogreb, Janko je to prepovedal. Vršil se je civilni pogreb z godbo itd. ob najlepšem vremenu. Takoj po pogrebu se je nebo nenadoma stemnilo in grozila je ploha. Pogrebci so se zatekli v najbližjo hišo in tam vedrili. Strela je udarila v hruško ob hiši, od tam skočila v hišo med pogrebce in ubila dva od njih, mnoge pa omamila. Hišnemu gospodarju je zbila obleko s telesa, od tam planila na Jankota in mu na drobne kosce razbila steklenico, ki jo je držal v roki, njemu pa samo prste na roki poškodovala. Drugi dan so imeli spet dva pogreba. Koliko si je Janko stvar vzel k srcu, ljudje tudi še ugibajo. Dogodka samega pa zlepa ne bodo pozabili.

Z GORENJSKEGA pove privatno pismo naslednje: "Vsake tri mesece moramo plačati na račun davkov predpisano vsoto. To se imenuje akontacija. Torej takorekoč predjem na davčno vsoto, ki nam jo bodo določili šele ob koncu leta. Taka je zdaj uredba. Ni treba praviti, da nam ta način odplačevanja davkov težkega življenja nič ne olajša..."

"DVOJČKI". Tudi ta beseda je dobila pod komunisti nov pomen. Kako je nastala, kaj pomeni? Komunisti še zmerom ne morejo izhajati brez najetih vohunov ali špionov, ki prisluškujejo med ljudmi, kdo bo kaj napačnega znil ali napravil, pa poročajo o tem režimu. Plačani so dobro. Ne samo doma, tudi v inozemstvu ima režim nastavljen take vohune. Toda vohuni imajo dobre stike tudi s tistimi, ki naj bi bili na njihovi črni listi. Ker je splošno znano, da se je pod komunistično vlado vgnezdila vsepovsede silna korupcija, ji podlegajo tudi mnogi vohuni. Dajo se plačati tudi od nasprotnikov režima in tudi njim služijo. Vohuni jo na dve strani, dobili so ime — "dvojčki".

NEKA GOSPA BIZIČ je pobegnila iz Titovine v Italijo. S seboj je imela sina in hčer. Hčerko, devetletno, so ujeli titovski stražarji in jo zaprli. Potem so razmišljali, kaj z njo napraviti. Sklenili so najboljšo, kar so mogli: Privedli so jo na laško mejo in prosili laško policijo, naj pošlje otroka materi v Italijo, bodo že vedeli, kje je. Srečala jih je pamet, da bi le ne bilo zgolj mimogrede!

NA VIČU-VRHOVCIH je umrla ga. Ivanka Velkavrh, r. Ambrožič, vdova od srede zadnje vojne. Dolgo je trpela na raku. Za njo žalujejo 4 odrasli otroci in 5 bratov, med njimi urednik MISL, ki rajnico priporoča bralcem v molitev.

NOVICE IZ TORBE "LETEČEGA" G. DRIMA

(Žal, nekoliko zastarele. — Ur.)

V Perthu, W.A., se na šolskem polju močno odlikuje **Manja Koce**. Dosegla je Leaving Certificate (maturu napravila) v šestih predmetih in s tremi odlikami. Bila je vsa leta gojenka odnotne znamenite St. Mary's High School. V isti šoli prednjači tudi Manjina mlajša sestra Silva. Manja nadaljuje študij na Teachers' Training College-u v Perthu. Želi doseči diplomu profesorice. Pogumni Manji in požrtvovalnim staršem, dr. Kocetu in soprogi, na odličnem uspehu pristrčno čestitamo.

V Sydneyu si je priborila enak uspeh — Leaving Certificate z odličnimi ocenami — **Irena Klakočer**. Dosegla je ta uspeh z vztrajnim študijem, ki se mu je posvečala poleg poklicnega pisarniškega dela. V Avstralijo je prišla s starši in sestro Marijo šele pred dvema leti. Pristrčno čestitamo Ireni in vsej družini Klakočerjevi, pa še nekemu, ki ga pa za zdaj ne smemo izdati... Ireni pa posebej želimo mnogo nadaljnega uspeha na njeni poklicni življenjski poti.

Še več **nadebudne mladine** poznamo, ki nam napravljajo veselje. V Sydneyu je **Tomaž Lajovic** prava dika znane šole Christian Brothers College v Strathfieldu. V Perthu se **Šaša Zadnik** kot prvak na Boys' H.S. pripravlja na maturo. Omeniti nam je še **Palmiro Racmanovo** v Osborne Parku, **Anžičeve deklice** v Warrooni in orjaškega študenta **Damijana Gorjana** v Perthu. Je pa še marsikje drugih neustrašenih fantov in deklet v borbi s študijem in izpiti. Prej ali slej nas bodo presenetili z lepimi uspehi in dobrimi poklicnimi položaji, ki bodo sad vztrajnega dela.

V **Greta Campu**, N.S.W., se krči število naših ljudi, ker se slovenske in hrvatske družine selijo v Newcastle in Sydney, kjer si moški poiščejo zaposlitev in začno takoj ugibati, kje bo stal njihov bodoči lastni dom.

Tudi v Greti se lahko ustavimo pri odličnem šolskem uspehu. Dosegel ga je komaj 11-letni **Štefan Hajdinjak**. Postal je prvak pri letnem izpitu s svojim imenitnim spiskom "Learning in our new Land". Mladi Štefan je dvignil ugled Slovencev, ki so na svojega rojaka po pravici ponosni.

Številna mlada **Bedekova družina** je dobila prirastek. Izjemoma to pot ni bil novorojenček, prirastek je prinesla v družino stara mama ga. Kalc, ki je po mnogih težavah in ovirah slednjič le našla svoje drage. Zdaj jim s prav spretno roko in vso ljubeznijo gospodinji.

Ko je v adventu obiskal taborišče slovenski duhovnik, sta se mu prijavila dva krsta. Lešnjakovi Janji sta botrila g. in ga. Hozjan, Lilijani Martini Nerat pa g. Hajdinjak in ga. Seršek. Ta

dva krsta sta prišla v knjigo pod številko 1095 in 1096. To navajam zato, da se pokaže, koliko krstov so dale na novo vseljene družine taboriški cerkvi zadnjih 10 let. Lepo število jih je šlo skozi to taborišče, ali ne?

V adventu je bil v taboriški cerkvi sv. mision. Mladi in stari so dan za dnem polnili cerkev do zadnjega kotička. V spovednici je pomagal slovenski duhovnik iz Sydneya in so mogli domala vsi taboriščniki opraviti sv. spoved v svojih jezikih. Isti duhovnik je spregovoril besede tolažbe in spodbude pri pogrebu smrtno ponesrečenega Maksa Vanovška. Naj v miru počiva.

V **Warrawongu** so v družini Marijana Baloha in žene Ljudmile krstili hčerkico z imenom Zdenka.

Franc Letonja se je na voznji iz Sydneya v Wollongong smrtno ponesrečil 9. nov. 1958. Bil je 26 let star, doma v Bučkovcih pri Ljutomeru. V Avstraliji je bil komaj 18 mesecev. Večni pokoj njegovi duši!

GOMILA

Nekje neznatna bo gomila...
Na njej trohnel bo skromen križ,
če pot brezdomca bo ganila
te, tujec, da ga zasadiš.

Menda Avstralija brezmejna
sprejela bo moj prah droban,
ko duša — božje luči žejna —
zajadra v večni Ocean.

New South Wales, Queensland, to in tako,
— subtropičnih dežel obroč —
Bom tu končal življenja tlako,
prestopil v tiho večno noč?

Nekje samotna bo gomila...
Bo dal jo peti kontinent?
Ko smrt srce mi bo izpila,
končan brezdomčev bo advent.

Miha Brkovec

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Dragi otroci: —

Bral sem v MISLIH, da urednik nima zdaj nikogar, ki bi redno pisal za naše male. Pa sem si mislil, da bi jaz lahko včasih kaj poslal, kakšno povestico iz svojega dobro založenega koša. Ali bi radi vedeli, kdo sem? Povem vam, da sem slovenski stric iz Tumbi Umbi. To je majhen kraj na centralni obali Tihega oceana. Otroke imam zelo rad. Posebno tiste, ki so pridni. Mislim, da ste pridni vsi, ki se zbirate ob našem Kotičku. Zato sem se namenil, da bom večkrat kaj napisal za vas. Samo čudim se, zakaj že tako dolgo ni bilo nič pisma od nobenega med vami. Povestice, ki jih prinaša Kotiček, tudi jaz rad berem, to je res. Še rajši bi pa bral vaša pisma. Kdaj se bo spet kateri od vas oglasil? — Povestica, ki jo pošiljam, je pa taka:

Izgubljeni osel.

Živel je kmet, ki je moral svojemu graščaku na praznik sv. Mihaela oddati desetino. To je bilo seveda v davnih časih, ko so graščaki še gospodovali kmetom. Od vseh pridelkov oddati desetino, je bilo veliko blaga, zakaj ta kmet je imel precej lepo posestvo. Imel je tudi sedem močnih oslov. Njim je naložil desetino na hrbte in odšel z njimi na grad. Vso pot jih je lepo gonil in večkrat preštel, da se mu ne bi kateri izgubil.

Ko so prišli na grad, so oddali desetino in graščak je dal kmetu in njegovim oslom dobro kosilo. Kmet je dobil tudi dobre pijače, ki se je ni kar nič branil. Šele proti večeru se je s svojimi osli, dolgoušci, odpravil nazaj proti domu. Ker pa osli nazaj grede niso imeli tovorov na hrbtih, je kmet enega zajahal, druge je gnal pred seboj prazne.

Med potjo mu je prišlo na misel, kako je zjutraj osle večkrat preštel, da se ne bi kateri izgubil. Zdaj je že padal mrak, bo pa še toliko bolj potrebno, da jih ima zmerom v očeh.

S hrbta svojega osla je imel mož dober pregled, koliko živali korači pred njim. Začel je šteti in na svoje začudenje naštel samo šest oslov. Spet

in spet je poskusil, pa zmerom jih je bilo samo šest. Dobro se je spominjal, da jih je zjutraj imel sedem, le kam se je eden izgubil?

Na vso moč se je čudil in zaskrbelo ga je. Vendar si ni upal, da bi se ustavil in skušal najti izgubljenega. Ko bi onega iskal, bi se lahko nekaj od teh izgubilo. Zato je ves v skrbeh jezdil prav do doma in spravil šest oslov v hlev. Potem se je takoj obrnil in odjezdil nazaj po poti, da bi našel sedmega.

Vso pot je ustavljal ljudi, ki jih je srečaval, in jih spraševal, če je kdo videl izgubljenega osla, ki se mora klatiti nekje tam okoli. Nihče mu ni vedel nič povedati. Ves potrpet se je nazadnje le spet obrnil in pognal svojega osla proti domu. Spravil ga je v hlev k drugim in šel v hišo, da svojo veliko nezgodo potoži ženi.

Žena posluša in posluša, čudi se svojemu možu, žalosti pa ne pokaže. Kmetu se ni nič dobro zdelo, da žena ne čuti z njim, in je postal še bolj žalosten. Tedaj pa žena plane v smeh in reče možu:

“Ali si res tako pijan, ali si neumen? Iskal si sedmega osla, pa si na njem sedel. Seveda jih je bilo tedaj pred teboj samo šest.”

Kmet se je potrkal s pestjo po čelu in pošteno ga je bilo sram. Vendar se je dogodek razvedel med ljudi in takrat je nastal slovenski pregovor:

“Marsikdo išče osla, na katerem jaha.”

Stric Tumbi Umbi

NADALJNI DAROVI V TISKOVNI SKLAD

£ 4-0-0: Janez Perko; £ 2-0-0: Tone Bezjak;

£ 1-0-0: Stan Andrejašič, Branko Jerin, Ivan Košak, Pevle Kersikla, Grac Smotlak, Štafan Toplak, Neim., Ema Kowalski, Cvetka Rener, Jože Šuštar, Marija Habor, Jožef Plesničar, Simon Novak, Fred Lešnik, Agnes Hodalj, Otmar Raner, Venc Ogrizek;

£ 0-10-0: Marija Javernik, Janez Žabjek, Martin Turk, Tone Ivančič, Franc Mirnik, Franc Horvat, Ivanka Študent, Franc Brezavšček, Ivan Horvat, Neim., Francka Štibilj, Marica Darmanin, Tomaž Klinar, Josip Jazbar, Anton Poklar, Romeo Iskra, Kristina Vekar, Karl Meze, George Marinovič, Franc Flajnik, Stan Knuplež, Neim., Miro Colja.

Prisrčen Bog povrni vsem! Posnemajte še nadaljnji plačniki, da nam ne bo treba lista stisniti na manjše število strani!

CENE V "NAŠI LUČI"

PIŠE ŠE TO

MED NAMI V PARIZU JE BILO splošno razširjeno mnenje, da v Avstraliji ni dobiti vina. Za nas Slovence vsekakor neprijetna napoved. O, še koliko ga je in še prav po ceni. Nič strahu zaradi tega, ljubitelji božje kapljice!

In naše verske razmere? Omenil sem že, kako nas je sprejel pater B a z i l i j, ki ima silno veliko delovno področje, zaradi česar ga vidimo največkrat le enkrat mesečno, ko daruje sveto mašo za Slovence v Melbournu. Sicer se pa trudi biti povsod: tu orje ledino, tam je potreben krst novorojenega Slovence, na drugem mestu zopet ni mogoče obljubiti večne zvestobe v obliki poroke brez našega gospoda, mnogi bolniki doma in po bolnicah ga težko pričakujejo, brez pogrebov tudi ni, neredkim pomaga iz taborišča in do zaposlitve, številnim nudi pomoč v obleki, katero zbira po svojih službenih potovanjih. Danes se potni sodišču v vlogi tolmača, jutri se pojavi na emigrantskem uradu zaradi raznih dokumentov za svoje tukajšnjim Slovencem. Omenjam to zato, ker vem, da izseljenski duhovnik res dela, čeprav ga človek redkokdaj vidi. Kdor more, je prav, da ga podpira.

Minulo nedeljo smo šli Slovenci s p. Bazilijem v lepem številu v S u n b u r y. To je kraj, oddaljen 30 milj od Melbournu, kamor se zberejo na romanje vsako leto kristjani raznih narodnosti, eni z avtobusi, drugi z lastnimi zvtomobili, ostali pa z vlakom. Vreme nam je bilo naklonjeno. Zbrala se je preko deset tisočglava množica romarjev. Nad polovico se jih je strnilo v veličastno procesijo, ki je trajala nad dve uri. Zaključila se je pred oltarjem na prostem. Dosti procesij sem imel priliko videti v življenju, toda da bi v kateri ljudje z večjo pobožnostjo molili rožni venec, pa še ne. In ne samo tisti, ki so šli z Najsvetejšim, marveč tudi vsi ostali, ki se procesiji niso mogli priključiti. Nihče se ni sramoval imeti rožni venec v rokah in pasti na kolena v počastitev Kristusa Kralja.

Posebnost te procesije so narodne noše z raznimi banderi. Čehi so prinesli s seboj celo kip praškega Jezuščka, pa tudi mi Slovenci smo s pomočjo patra spravili skupaj kar pet ženskih in dve moški narodni noši. Za začetek kar lepo.

Nepozaben pogled je bil ob zaključku na pred oltarjem zbrane narodne noše. To sliko je hotel imeti sleherni fotoreporter, katerih število ni bilo majhno. Šele zvečer okrog šeste ure smo zapustili ta prekrasni kraj in dom gg. salezijancev s trdnim sklepom, da naslednje leto pridemo še v večjem številu. — Čitatelj "Naše luči" v Melb.

ČESTITAMO

Peter Pavel Stanko Arhar,

prestolonaslednik "Klančarjeve" dinastije v Warrawongu, N.S.W., sinček Pavla in ge. Helge, se nam predstavlja z dvema nagradama, ki jih je dobil kot "CHAMPION BABY".

Dal mu jih je Warrawong Community Centre
1959 Baby Show.

Nabiralna akcija za

SLOVENSKI DOM

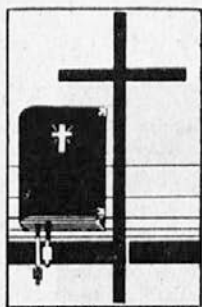
V MELBOURNU

bo v nekaj tednih zaključena. Obiskani bodo vsi Slovenci v Melbournu, da dokažejo svojo narodno zavednost.

Slovenci v Viktoriji in drugod po Avstraliji, pridružite se jim s svojim darom!

Za "odsek DOM":

Marjan Lavko, načelnik
78 Porter Road., Heidelberg, Vic.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne

VELIKONOČNI SPORED P. BAZILJA:

Melbourne: Spovedovanje v cerkvi sv. Frančiška, Elizabeth St. (St. Francis Church) na **veliko soboto** od 4-6 in od 7-9 ure zvečer.

Na **velikonočno nedeljo** sveta maša v St. Louis Church, Burnley, ob enajstih. Spovedovanje od 10. ure do maše. Ker je v cerkvi deseta maša za farane, bom pripravil spovednico ob vhodu, ali pa v dvoranici ob cerkvi. Zelel pa bi, da pridete, če le mogoče, dan prej v St. Francis Church, da bi velikonočno mašo ne začeli prepozno.

St. Albans: Velikonočna spoved na **veliko sredo** od sedmih dalje. Pete litanije z blagoslovom na velikonočno nedeljo ob petih popoldne. Vabljeni tudi rojaki, ki ne živite v St. Albansu!

Geelong: Priložnost za velikonočno spoved na **veliki četrtek** od šeste ure dalje.

Ballarat: Vse tamkajšnje rojake bo pravočasno obvestil Father O'Hagen, verjetno pa bo priložnost za slovensko in hrvatsko sveto spoved na **veliki petek** od četrte ure dalje.

V **Adelaidi** ne bomo imeli slovenske maše na velikonočni ponedeljek, ker bom tam na **cvetno nedeljo** na svojem rednem obisku.

PO VELIKI NOČI

Velika noč s svojim datumom odločuje tudi, kdaj pridejo razni prazniški dnevi — to ne velja za praznike svetnikov — vse tja do praznika presv. Trojice. Če je velika noč zgodnja, so zgodnji tudi ti — in obratno.

Teden dni po veliki noči je **bela nedelja**. V prvih časih krščanstva so novi spreobrnjenici prejeli sv. krst v soboto pred Vstajenjem. Ves teden so nosili belo krstno obleko, zadnjič so prišli v njej k službi božji tisto nedeljo po veliki noči. Tako se je te nedelje prejelo to ime.

Kristus je po svojem Vstajenju ostal na zemlji 40 dni, potem je slavil svoj **Vnebohod** pričo apostolov. štirideseti dan po veliki noči je zmerom

četrtek, zato je tudi ta praznik, ki je **zapovedan** tudi v Avstraliji, vsako leto na četrtek. (Marija, Jezusova mati, je bila v nebesa **vzeta**, zato je njen tozadevni praznik, 15. avgusta, **Vnebovzetje** in temu dnevu ne pravimo vnebohod! **Zapovedan** je pa tudi ta!) Po angleško je Ascension in Assumption.

Devet dni po Vnebohodu so apostoli v samotni molili in čakali na prihod Sv. Duha. Pravimo, da so opravljali prvo **devetdnevnico**. Deseti dan je res prišel nadnje Sv. Duh in sicer v podobi ognjenih plamenčkov ali gorečih jezikov. Ta dan spet pade vsako leto na nedeljo in ta se imenuje **binškožna**. Namesto Binkošti ponekod Slovenci pravijo Vinkošti. Angleži pravijo Pentecost. Vse te besede so se razvile iz grščine in pomenijo: **petdeseti dan** (po veliki noči.)

Imamo še en praznik, ki se ravna po veliki noči in pride na binkoštno osmino: **Presveta Trojica**. Spominja nas, da so v enem Bogu tri osebe, velika skrivnost za naš razum, toda od Boga razodeta, zato jo verujemo, čeprav ne razumemo. S tem praznikom se zaključuje velikonočna doba cerkvenega leta in vse do adventa traja binkoštna doba.

Toda tudi v tej dobi sta še dva Gospodova praznika, ki uravnava svoj dan po datumu velike noči.

Sv. Rešnje Telo s telovo procesijo na sam dan ali naslednjo nedeljo pride v četrtek po nedelji Svete Trojice.

Praznik Srca Jezusovega sledi kot zadnji, ki je "odvisen" od velike noči, in sicer na petek po osmini sv. Rešnjega Telesa.

Dobro homo napravili, če v katoliškem kalendarju pazimo, kako se vrste prazniki v cerkvenem letu, zakaj to nam pomaga, da živimo s Cerkvijo in po njej — z Bogom!

SYDNEY!

1. Na **veliki petek** (Good Friday) pop. ob 3. uri križev pot za Slovence v St. Patrick cerkvi, kjer je navadno naša služba božja. Potem spovedovanje.

2. Na **veliko soboto** (Holy Saturday) ob 3. uri v tisti cerkvi slovenska pridiga in nato spovedovanje.

3. Na **velikonočno nedeljo** (Easter Sunday) istotam slovenska služba božja ob 10:30 kot po navadi, pred mašo spovedovanje.

WOLLONGONG!

Ta mesec pade vaša nedelja (peta v mesecu) prav na veliko noč.

Slovenska služba božja v katedrali ob 5, popred mašo spovedovanje.

— x x x —

KNJIŽNI SADOVI POD JUŽNIM KRIŽEM

Pavla Miladinovič

KADAR BI RADA PRIKLICALA nazaj naj-lepša leta mladosti, brskam po predalih in škatlah za "spomini". Spet in spet se ustavim pri spominski knjigi. Ko sem hodila v meščansko šolo pri sv. Jakobu, mi je katehet Ivan Pivk napisal vanjo naslednje pomembne besede:

K d o r v s r c u n o s i B o g a i n d o m o v i n o , n a m s a d o v e b o r o d i l .

Na te besede sem se spomnila, ko sem prejela dve lepi, v modri barvi okusno opremljeni knjigi: ČISTO MALO LJUBEZNI, zbirka črtic, izdala SKA v Buenos Airesu, cena 12 šil.

JUŽNI KRIŽ, zbirka pesmi, izšlo v Trstu, cena 12 šil.

Obe knjigi je napisala Neva Rudolf, mlada deklica, y naši sredini, preden nas je zapustila in odšla "za klicem srca".

V ČRTICAH spoznamo Nevo kot pisateljico. Mehka in nežna je, vsa zatopljena v naravo in človekovo notranjost. V tem svojem prvencu nam slika ljudi iz svoje bližine, ki jih je srečala le enkrat v življenju sredi mestnega življenja. Vmes posveča vrstice ljubezni do mame in očka. V eni

sami črtici srečamo znanko Sonjo, ki stopi pred nas vsa živa v DEKLICI V INJUNU.

Iz Nevinih črtic diha potrpljenje s slabimi lastnostmi sočloveka in ljubezen do ljudi — takih kot pač so. Boli jo pa domišljavost, ki preprečuje jasen pogled v srce. Boli jo, da sodobna mladina ne najde razumevanja pri starejših, ki ne pomislijo, da mlad človek že od rojstva živi med udarjanjem dveh svetov. Negotovost nam je mati, vihar nam je oče — piše Neva vsa osamljena v svojih mislih in čustvih...

JUŽNI KRIŽ je zbirka poezij, v katerih je Neva povsem svojska. Pesnica je čista, rahla, stisnjena v svojo samoto in prekipevačja od želje za dragimi. Če jo tu pa tam zaloti prezgodnja zgrenjenost, se zna zateči k Mariji.

Kljub vsej svoji visoko razviti občutljivosti za dožemanje življenja v narodi in njenih lepot, ki jih je znala poiskati v ožgani Avstraliji, je pesnica vsa naslonjena na svojo zemljo, na pesek in školjke, na ciklame in brin... Je moralo biti pač tudi vse to, da jo je potegnilo nazaj...

Upamo, da nam Neva tudi v novem okolju ne bo nehala roditi sadov na oltar naše besede!

Prekleti svet, le zakaj...

Pavla Miladinovič

KO SEM ŽIVELA V SYDNEYU, sem se rada motala po starinarnicah. Marsikatero redkost sem našla za prav nizko ceno. V Newtownu sem naletela na starinarnico družbe sv. Vincencija (sto korakov na desno od postaje.) Brskala sem po njihovih policah in našla dosti dobrih vzgojnih knjig po šilingu ali celo 6 penijev. Vmes so bile poljudno pisane znanstvene knjige, potopisi, življenjepisi, zgodovina itd. Knjige darujejo Vincencijevi družbi dobri ljudje od vsepovsod, da jih za majhen denar prodaja in izkupiček porabi za uboge.

Na to odkritje v Newtownu me je spomnil članek o "cigareti" v marčni številki MISLI. Da, Vincencijevi družbi lahko tudi na ta način pomagamo, da lajša življenje potrebnemu bližnjemu. Od časa do časa oznanijo Vincencijevci — tudi s prižnic marsikje na to opozorijo — pobiranje "starin" od hiše do hiše. Hvaležno sprejmejo in nalozijo na svoje vozove vsakovrstno robo, ki je še uporabna, pa v poedinih domovih ne več dobrodošla: kosi pohištva, kuhinjske opreme, razna oblačila, knjige in revije. Ne zavržite angleških ilustriranih revij, hranite jih za te priložnosti. Seveda pa ni treba niti čakati na to, lahko jih sami zanesete v kakšno bolnišnico. Če ne naravnost k bolniškim posteljam, jih oddajte v sprejemnem uradu, bodo

že vedeli, kam z njimi.

Da — dobrodelnost! Velika beseda! Na sto načinov je odprta pot vršitvi tega, kar ta beseda pomeni.

Kdor hodi po svetu z odprtimi "natranjimi očmi", bo kar po večkrat na dan našel priložnost za vsaj eno dobro delo v korist bližnjemu. Kdor sam ni doživljal življenjskega gorja, nima pojma, koliko dobrodelnost pomeni. Ne samo onemu, ki mu kaj dobrega napraviš, tudi tebi samemu lajša križe. O, da bi se že odvadili misliti le na svoje bridkosti in se ne meniti za križe drugih! Ob gledanju v trpljenje bližnjega se naši lastni križi čudovito lajšajo, da, kar kopneti začno.

Na vsakem koraku, pa naj bo v mestu ali na deželi, se ponujajo priložnosti za dobra dela bližnjemu. Morda je zaželen samo nasmehek zupuščenemu starcu, morda nekaj osebnega časa za poslušanje neprijetne zgodbe, morda dober nasvet, dostokrat pa seveda tudi odpiranje denarnice.

Pa si morebiti med tistimi, ki vzklikajo: Prekleti svet, zakaj se ti moram dati nositi? Pomisli rajši na milijone tistih, ki trpe še vse huje od tebe, pa ti bo odleglo in ti pomagalo pozabiti lastne križe.

USODNO JABOLKO

IZSELJENSKA ROMANCA S TRAGIČNIM KONCEM

Spisal Jože Maček

Konec

III.

ODSLEJ JE BIL JANEZ VSAKO NEDELJO pri Kareni in njenem očetu. Kar kmalu se je počutil povsem domačega. Ker pa je bil dostikrat teden kar nekam predolg, je začel prihajati tudi med tednom. Zmerom je bil ljubeznivo sprejet. Gospodar ni z najmanjšim migljajem pokazal, da je v njegovem srcu kotichek, kamor naj bi se novi naseljencev na skušal vtihotapiti. Še bolj se je zdelo, da Karen nima takega koticčka. In njena mati, sama dobrota!

Prismejala se je pomlad in marsikak večer so prebili na klopcah na vrtu. Kdaj pa kdaj sta šla Karen in Janez sama na sprehod po drevoredu med hišo in cesto. Janez je že vedel: to je drevored, ki ga je gospodar zasadil tisto leto, ko se je poročil. Imenoval ga je po ženi, Karenini materi. Neki večer je pravila Karen:

"Mati je ponosna na svoj drevored še posebno zato, ker prav za njen rojstni dan najlepše cvete. Boš videl, Janez, kako žive barve se prelivajo drugo v drugo. Mati priredi vsako leto za svoj dan domač praznik in povabi sorodnike in prijatelje od blizu in daleč. Vem, tudi ti boš povabljen."

Janezu je bilo prijetno pri srcu. In res, prav kmalu je mati sama spregovorila in izrekla prijazno povabilo.

"Pridem, gospa, pa sa samo kot pomočnik. Kot gost ne morem sprejeti povabila. Imeli boste gotovo veliko družbo in bo prav, če pri postrežbi pomagam."

Materi ni bilo neljubo, posebno ko je vedela, da se Janez že dobro spozna v njihovi hiši. Kakor nalašč bo njegova ponudba.

IV.

Tisti dan je bil Janez na vse zgodaj na mestu. Skoraj da je moral domače šele zbuditi in spraviti na noge. Takoj se je lotil dela. Nameščal je stole, urejeval mize, napeljeval luči in tako dalje. Kmalu popoldne so se začele ustavljati pred hišo elegantne limuzine in gostje so se zbirali. Janez je odlično igral vlogo strežnika in točaja.

Po večerji je gospodar razpel platno in povabil goste na film, ki si ga je bil sam posnel na potovanju okoli sveta. Janez je hitro pripravil mrzlih pijač, takozvanih 'long drinks', in se je pri tem izkazal za pravega strokovnjaka. Vsi so ga hvalili. Potem so mu možje v svoji sredi odstopili mesto, da bi tudi on nemoteno gledal predstavo.

Bila je vseskozi res zanimiva.

Sprva so bile smešne slike, kakor je že naveda, da je smeha na koše. Potem potovanje po Ameriki, Kanadi, Angliji, evropskem kontinentu. Na Janezovo iznenadenje je bilo zlasti veliko Avstrije. Še vse bolj ga je ganilo, ko se je na platnu začela kazati Koroška. Kaj? Ziljsko štehvanje ... rej pod lipo? Živa resnica!

Janez zasanja v preteklost. Nekoč je služil pri koroškem kmetu. Radi so ga imeli, gospodar ni delal razlike med njim in domačimi. Prišel je čas štehvanja in gospodar je uredil, da se tudi Janez s svojo kobilo udeleži te slavne tekme. Drugi fantje so se nekoliko upirali, pa so se kmalu vzdali, zakaj mož je imel v vasi veliko veljavo. Janez se je dobro pripravil na tekmovanje. Že v tretjem galopu je razbil čebrič — bil je zmagovalec. Slavili so ga in dekleta so mu nataknila venec okoli vratu. Slikali so ga od vseh strani. In — komaj bi človek verjel — prav takrat je bil pri štehvanju tudi Karenin oče — na platnu pred seboj je Janez zagledal samega sebe...

Spoznali so ga tudi mnogi od gostov in — Karen.

"Janez, Janez!" je odmevalo po sobi. Bilo mu je nerodno, pa je moral povedati, kako je bilo. Zaključil je svojo zgodbo:

"Nekaj prav kratkih mesecev po tej zmagi sem odšel v Avstralijo."

Hoteli so vedeti, kako je avstralski potnik zšel v Ziljo na štehvanje, in prav to je tudi Janeza zanimalo. Toda oče je suhoparno odgovoril:

"V turistični pisarni so me napotili tja, ko sem spraveval, kje bi lahko posnel zanimive slike."

Vsi navzoči so se čudili, kako se je moglo vse tako dogoditi. Kakor bi skrivnostne niti pletle vezi med Janezom in avstralsko družino!

Za Koroško so šle preko platna slike drugih krajev: Havaji s plesalkami, New Zealand z vročimi vrelci, Sydney s svojim harbourjem. Predstava je bila zaključena.

Čudno ginjen se je Janez pozno zvečer vračal domov. Ko je na vzpetini pred svojim stanovanjem stopil iz avta, je na vse grlo zavriskal in si dejal:

"Naj vedo, da sem se vrnil razigrane volje..."

V.

Kratka je avtralska pomlad, za njo se je pripeljalo vroče poletje. Prineslo je s sabo sezono športov — na vodi, ob vodi, na cestah. Če je suša, so na dnevnem redu gozdni požari, ki sežejo tudi na pašnike in požro travo namesto ovc. Avs-

tralci se umikajo vročini in požarom v hladnejše kraje. Nekateri v Tasmanijo, drugi v New Zealand, kakor kdo more. Tudi Karen se je odpravljala na hladni jug in pred Janezom namere ni skrivala. Vleklo ga je z njo, pa seveda si kaj takega ni mogel privoščiti. Moral se je ločiti od dekleta, rad ali nerad. Težko mu je bilo in prepričan je bil, da je težko tudi dekletu.

"Saj se kmalu vrne," se je tolažil in ni med njeno odsotnostjo nič prenehal z obiski na farmi. Še vedno je bil kakor doma in zmerom dobrodošel pri njih. Vživel se je v te ljudi in se počutil med njimi kot eden od njih. Po Karenini mu je bilo dolgčas, vendar ni bil take vrste maček, da bi sedel za zapečku in si žalostno predel. Sklenil je dobro prijateljstvo s konji, ki jih je bilo na farmi lepo število. Prav tako s psi. Med njimi so bili odlični ovčarji, spretni lovci, budni stražarji. Janez je vzljubil farmarsko življenje in mu je bilo za šport manj in manj. Zaigralo mu je srce, ko je nekoč izjavil Karenini oče:

"Takega naslednika bi si želel na farmi."

"Razpleta se, dobro razpleta", si je mislil gorenjski fant. Res še ni besedice spregovoril s Karen, pa saj se srčna povezava da čutiti brez posebnih besed. Ni dvoma, da se tudi dekle tega zaveda. O, ni kar tako prišel iz Zilje na avstralsko farmo v sliki in — živ!

VI.

Karen se je vrnila, počitnice so minule. Napovedala se ni bila, kar kanila je domov. Janez jo je našel pri prebiranju jabolok, ki so bila zavita vsako posebej v svilen papir.

"Dobrodošla, Karen, pusto je bilo brez tebe."

"Porednež! Čakaj, da ti usta zaprem."

Poišče najlepše jabolko in ga da Janezu.

"Pokusi, tega sem prav zate prinesla. Je najlepše med najlepšimi."

Hvaležno seže Janez po jabolku in zdi se mu, da se drži sadeža najmanj polovica dekletovega srca. Ogleda si sadež in ga hoče odnesti v avto.

"Pokusi, sem rekla, boš še drugih dobil, da jih odneseš s seboj."

Odločnemu povelju se fant ni mogel ustavljati. Ugriznil je v jabolko.

"Mmm, še v sanjah bi ne verjel, da Avstralijska tako dobro sadje rodi. Morda je le zato tako dobro, ker je iz Kareninih rok."

"Porednež ti tak! Le bolj previdno izbiraj besede!"

Janez je že imel novo domislico na jeziku, kar opazi, da je iz hiše stopil mlad fant. Karen ju je hitela seznanjati.

"To je Janez, naš sosed, ki me je nekoč iz vode potegnil. To je Berry, moj ženin. Ima v Tasmaniji obširne sadovnjake in vsa ta jabolka sva pripeljala od tam."

Janez obstoji kot vkovan. V glavi mu zašumi, svet zapleše okoli njega. Načeto jabolko mu pade iz rok. Srce mu zastane, misli se gnetejo, slika za sliko se bežno pojavi v domišljiji. Kriknil bi, da bi odmevalo do Mt. Buffala in do Korotana:

"Karen, Karen, tak tako si me strla!"

Pa ni mogel zavpiti. Komaj je imel še toliko moči, da se je obrnil, planil v avto in ga divje poganjal — kam ga je gnal? Sprva ni vedel, nekako nagonsko ga je ustavil pred vrati hotela Mt. Buffalo.

VII.

Začudeno so pogledovali pivci Janeza, ko je kar padel mednje in jih odrival s komolci na levo in desno. Rinil je k baru in si naročil najmočnejšega žganja. Nalil si je šilce in praznil drugo za drugim...

"Kaj mu je danes?" so se spraševali med sabo tisti, ki Janeza niso videli prvič. Vse prej bi pričakovali od njega. Vedeli so, da ni bil prijatelj pijače. Kaj šele take...

"Nič ne zijajte vame", jih je nagovoril in dvignil kupico. "Plačam tudi vam, napijte se in poplaknite z menoj vred grdobijo sveta!"

In je vrgel natakarku bankovec.

Nihče mu ni prikimal, bankovec je obležal na svojem mestu. Od strani so strmeli v Janeza, ki je bil kmalu ves vrtoglav. Sesedel se je v kot in se pogreznil sam vase. Nič več ni bil sebi podoben.

Bila je že pozna in temna noč, ko se je zavedel, da je napravil neumnost. Ni pa še mogel trezno premisliti. Mora domov, da se zbere in znajde. Sedel je v avto in pogнал. Ni pazil na hitrost kot po navadi, misli ni mogel zbrati. Pro-

ti svoji navadi je brundal zaljubljeno pesem, kot nekda na Gorenjskem pod okni deklet.

Privozil je do ovinka, pa avto je zgrešil smer. Ni pravočasno zavil, zdrvel je preko cestnega roba v globino. Strašen trušč je jeknil skozi gozd,

takoj nato je zavlada globoka tišina. Iz nje je skoviknila sova, mesec je pa radovedno pokukal skozi oblake.

Drugi dan so našli avto, razbit ob drevesu. Janez je visel s strtim prsnim košem preko volana.

Kaj pravite

Pismo iz Melbournu.

„Škof Fox je čisto pravilno poudaril, da je avstralski vselitveni program še vedno zelo pomanjkljiv. Posebno sem bil pozoren na njegovo opazko, da uvažajo preveč moških, oziroma premalo žensk. To se pravi, tu gre v glavnem za dekleta, ki jih ni dovolj, da bi si fantje našli zakonske družice. To mi daje povod, da pišem Vam in vprašam, zakaj sedaj tako malo slovenskih deklet prihaja v Avstralijo, če kaj veste. Tudi vprašam, zakaj se tako malo stori, da bi bi slovenski fantje spoznali slovenska dekleta in ne čakali starosti brez upanja na ženitev. Če bi slučajno mislili, da bi kaj napisali v MISLIH, je moje ime za javnost samo — Janez.“

Odgovor Janezu. —

Problem, ki ga je omenil škof Fox, je res pereč. Ne samo za Slovence. Mi seveda gledamo nanj v prvi vrsti s svojega slovenskega vidika. Vladne agencije, kakor smo lahko videli iz opazk v zvezi s „Citizenship Convention“, ki se je spet nedavno sestala v Canberri, skušajo rešiti problem tako, da se navdušujejo za „mešane zakone“ — priseljeni moški naj se ženijo z Avstralkami.

Poprečnim slovenskim fantom to ne gre v račune. Prav lahko razumemo. Zato se ne čudimo Janezu, da je pisal tako kot je pisal.

Na njegova vprašanja bomo torej odgovorili z navedbo nekih dejstev, ki nam jih je prinesla izkušnja. Povemo samo dejstva, nočemo se spuščati v kritiko ali celo obtoževanje.

Prvič je to, da zadnje čase ne sili več toliko deklet v begunstvo iz Slovenije kot nekoč. Fantje se pa še tudi danes hitreje odločijo za pobeg.

Drugič je to, da se avstralske agencije ne potegujejo več toliko za „uvažanje“ deklet iz evropskih taborišč kot so se nekoč, čeprav je neko število deklet še vedno tam. Tu mislimo tudi na katoliški „Immigration Office.“ Dekleta so dobrodošla v Avstraliji v prvi vrsti kot hišne pomočnice v avstralskih družinah. Bili so časi, ko so avstralske gospodinje jako popraševala po slovenskih (navadno so jim bile pač le „jugoslav“) dekletih. Bilo je pa le preveč deklet, ki so prekmalu zapuščale prvo službo in si pomagale v tovarno ali kaj

podobnega. Neredko so odhajale od gospodinje brez prave odpovedi. Kar čez noč, bi rekel, so izginile. Katoliška organizacija, ki jih je v prvi vrsti spravila v Avstralijo, je izgubljala sled za njimi, gospodinje so se pritoževale. Dekleta so bile vesele svoje neodvisnosti in pretrgale stike z onimi, ki so jim šli prve čase po prihodu na roke. Razumljivo je, da se je navdušenje za „uvažanje“ deklet marsikje ohladilo.

Tretje vprašanje. Hm! Pred časom je bilo v MISLIH precej medsebojnih očitkov od strani fantov in deklet. Ta ali oni se bo spominjal. Stvar ni vodila do nobenega pametnega cilja. Kaj napraviti? Uredništvo je poskrbelo za ustanovitev nekake „ženitovajnske posredovalnice“, za kar se je ponudila — če se spominjate — ga. Draga Rožar. Naredila je vtis pametne ženske in je prejemala pisma fantov in deklet, pa odgovarjala in svetovala. Urednik MISLI ni vsega notranjega dela zasledoval. Nekoč je pa ga. Draga sporočila, da je tega posredovanja do grla „sita“. Opazila je namreč, da ji prihajajo pisma, ki niso resna, ampak „jo vlečejo za nos“...

Tako se je končalo tudi to z dobrim namenom zamišljeno početje.

To je vse, kar vemo in znamo, da dobi naš Janez nekoliko odgovora. — Ur.

MOHORSKE KNJIGE

IZ CELOVCA

so dospele proti koncu februarja in ste jih — če je šlo vse v redu — naročniki prejeli. Hvala, da ste potrpeli.

Ostalo jih je še nekaj in jih lahko še drugi naročite pri dr. Mikuli ali pri MISLIH, ali pa tudi pri p. Baziliju v Melbournu. ŠTIRI knjige za en funt, ki ga priložite kar v naročilnem pismu.

PODKEV JE SREČO PRINESLA

STARA VERA JE, DA DOLETI SREČA človeka, ki najde podkev. Pavliha je bil v stiski za davke, pa je gnal kravo v semenj. Spotaknil se je ob podkev na cesti.

"Joh, sreča me doleti", si je rekel in vesel pobral podkev. Kravo je odvedel nazaj domov, zakaj kogar čaka sreča, mu ni treba prodajati krave.

Tudi žena je bila zadovoljna in je skupno s Pavlihom čakala sreče. Drugi dan umrje stric, ki je imel Pavliho silno rad.

"Sreča je že tu", je rekel Pavliha. "Dedoval bom po stricu."

Še pred večerom se je pa oglasilo toliko stričevih upnikov, da je šla dediščina rakom živigat. Pa je rekel Pavliha:

"Urška, saj bi ne bilo lepo, če bi bila stričeva smrt moja sreča. Kaj drugega mi je namenjeno."

Ko sta tretji dan prišla od stričevega pogreba, sta videla, da je kragulj odnesel dve lepi koški. Pavliha je potolažil Urško:

"Ljuba Urška, če že tako rada jokaš, pojokaj še malo za stricem, za dvema piščancema res ni treba".

Zvečer je prišel birič in zahteval davke. Pavliha je obljubil, da proda kravo. Vzel je podkev in odgnal kravo na drug semenj. Pa je bilo toliko živine in tako malo kupcev, da je moral Pavliha prodati svoje živinče za slepo ceno. V žepu je tiščal podkev, nič vesel ni spravil pičli izkupiček za kravo.

"Če bi mi jo birič odgnal, bi bilo še slabše", se je tolažil Pavliha in zaupal v podkev. Zbiral je besede, kako bo pomiril Urško.

Že od daleč mu je žena vpila naproti:

"Hitro, Pavliha, hitro! Prašiček je dobil rdečico!"

Zdravila sta ga in zdravila, pa drugi dan je šel prašič po gobe.

"Za božjo voljo, ne jajc ne mleka ne zabele ne bova imela!" se je solzila Urška. Pavliha ni izgubil poguma.

"Nič ne maraj, ljuba Urška. Mestni ljudje tudi ne pridelajo jajc in mleka in zabele, pa žive kakor grofje."

Pavliha je sprevidel, da zdaj lahko proda nekaj krme. Zlezal je na svisli in premetaval seno. Pod njim se je udrl trhel pod, Pavliha je padel skozi odprtino in si izvinil nogo. To je bilo šesti dan, odkar je bil našel podkev. Urška je tarnala, da nič tega, Pavliha jo je tolažil:

"Moj rajni oče so zmerom rekli: več ko je nesreče na kupu, z večjim košem pride nazadnje sreča. Kaj, če bi si bil nogo zlomil?"

Urška je izgubila vero v najdeno podkev, rajši se je odpravila na božjo pot. Pavliha je doma poležkaval, ker ga je noga bolela. Trdno je veroval, da mora biti sreča že skoraj pred pragom. Ko je bil lačen, mu je prišla dobra misel:

"Petelinčka še imamo, jaje pa od njega ne bo. Preden ga odnese kragulj, ga sam ujamem in spečem".

Posrečilo se mu je, čeprav mu je nagajala noga. Ko je obiral pečeno perutnino, si je zadovoljno priznal:

"Kadar sem sam, dobim še najbolj pametne misli."

Ob pečenki je postal žejen. Nagnil je sod, ki je držal v sebi še nekaj kislega mošta. Postavil si je mošt na mizo in primaknil si je še pehar lešnikov, ki jih je Urška imela spravljene za božič. Trl je lešnike in jih z moštom zalival.

"Godi se mi, kakor da je sreča že skoraj čez prag. No, zares ne more biti več daleč".

V zaupnaju v podkev je z njo trl lešnike. Eden je bil nad vse trdovraten. Pavliha je krepkeje mahnil s podkvijo, lešnik se je izmuznil, Pavliha se je kresnil po prstu. Zbolelo ga je bolj kot izvinjena noga, v razburjenju je vrgel skozi okno podkev, ker lešnik se je bil zakotalil daleč pod peč.

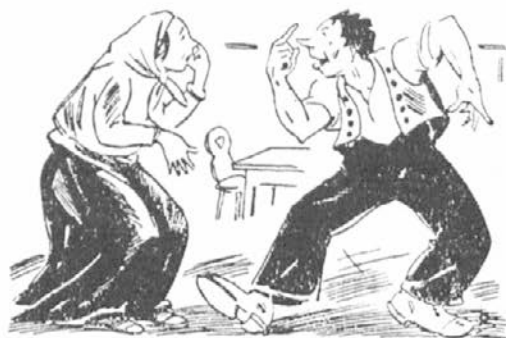
Pod oknom je zatarnala Urška:

"Pavliha, Pavliha, ali si ob pamet, da me hočeš ubiti? Ali sem to zaslužila na božjem potu?"

Pavlihi sta zastali noga in sapa.

"Za božjo voljo, menda te nisem zadel?"

"Nisi me, pa bi me skoraj bil. Prav mimo glave je priletela podkev."

Pavlihi se je odvalil kamen od srca, ves srečen je počakal, da je Urška stopila v hišo.

"Urška, zlata moja Urška, kar nič ne jokaj. Vedel sem, da mora danes priti sreča. Vidiš, če bi ne bil podkve našel, bi jo zdajle prav gotovo tako nesrečno zalučal, da bi z njo tebe ubil. Vidiš, kakšno srečo nama je podkev prinesla. Ti si še zmerom moja Urška, vsa živa in zdrava!"

SUHO LETO (koniec)

imajo, v tisk jih ne pusti "kulturna" ljudska oblast...

Mi v emigraciji pa imamo med drugim Slovensko Kulturno Akcijo v Argentini, ki je ena tistih ustanov, ob kateri bi se — po besedah Alojzija Rebule — "morala Ljubljana zamisliti".

Koliko članov te ustanove ste dobili v Avstraliji, dr. Hribar? Ali se Vam morda zdi, da je tudi za nami v Avstraliji "SPET ENO SUHO LETO"?

Vodoravno

- 1 čas veselje in zabav
- 5 dobiš zastoj
- 8 krstno ime slov. pesnika
- 9 častni naslov za Turka
- 10 slovenska reka
- 11 vzklik
- 12 kakemu fantu je tako ime
- 16 obračati grudo na njivi
- 18 komaj slišen hrup
- 20 latinsko za "razglas"
- 21 namesto "ako"
- 22 daje dosti sape
- 23 če je en sam
- 25 goduje v juliju
- 26 cveticam namenjena

Navpično

- 1 čas zatajevanja
- 2 hišica
- 3 nočna ptica
- 4 na njem cepiš drva
- 5 prikimaš, ko rečeš
- 6 ponuja trgovčevo blago
- 7 paradiž
- 13 postrže kosmato brado
- 14 oslovski jezik
- 15 ne spi
- 17 junakinja Finžgarjevega romana
- 18 maškara
- 19 nadangel mu je patron
- 21 — tri gore, — tri vode
- 24 dvakrat —, kdor hitro —

Pozor! Vse pravilne rešitve dobe nagrado!..

1. Slovensščina

Mati je imela navado reči. Če češ jesti, je prav, če nočeš, pa kakor češ. (V stavku, ki ga je hči napisala "po svoje", je lahko zaslediti materin dialekt.)

2. Na videz težko vprašanje

Vse besede, ki jih imate pred seboj v aprilski številki MISLI, so bile že davno natisnjene v slovenskem slovarju (besednjaku).

Te uganke ni nihče rešil. Zanimivo bi bilo na vesti vse poskusne rešitve, ki smo jih dobili.

3. Besedna skrivalnica

Ta je pa "užgala"! Prejeli smo lepo zbirko rešitev, največ reševalcev je poslalo po kakih 60 besed, drugi pa še več. Pa so nekateri odkrili besede, ki jih drugi niso. Če bi hoteli tu navesti vse najdene besede, bi jih bilo preko sto. Pa se nam zdi škoda prostora. Samo toliko povemo, da je Jurij, ki je našel samo 50 besed, pošteno zardel, ko je prebiral rešitve...

PRVO so rešili: Francka Nuncijska, Mirko Rakušček, Margareta Mali, Marija Kovačič, Danila Bole, Jože Kristan, Ivanka Šajn, Fanica Lasič, Marija Saksida, Mirko Vesel, Peter Jan, Jaka Natlačič, France Tičar, Cvetka Rener, Marija Ferfolija, Ivana Pungerčar.

Nagrado dobi Ivanka Šajn.

TRETJO so rešili: Marija Saksida, Fanica Lasič, Cvetka Rener, Ivanka Šajn, Jože Kristan, Danila Bole, Marija Kovačič, Mirko Rakušček, Margareta Mali, Francka Nuncijska, Angela Židan, Neznana (ime se je izgubilo), France Tičar, Josko Gradnik, Julka Večerin, Marija Ferfolija, Ivana Pungerčar, Janez Krušec, Vinko Molan.

Nagrado dobi Margareta Mali.

BESEDO NAZAJ!

Zaradi zgodnje velike noči je bilo treba urejevanjem hiteti. Tako je bilo tudi vse tu zgoraj prezgodaj dano v tisk.

Medtem je poslala rešitve Ivanka Študent pravilno odgovorila tudi na DRUGO uganke. Študentka dobi nagrado. V tretji je našla 127 besed!

In še nekateri, ki so naštetih zgoraj pri tretji uganke, so poslali pozneje čez sto besed. Dobe posebno nagrado, ker niso bili vštetih v zbiranju.

SYDNEY

N.S.W.

SYDNEY

Slovensko društvo vabi

na

PIRHOVANJE

Velikonočni ponedeljek, 30. marca 1959

Paddington Town Hall

Začetek 6:30 P.M.

Rezervirajte: FB 1089